

De Proosdij koerier

Kerstspecial!

Deze editie:

- 40 jaar kijk op plaatselijk gebeuren
- Overspelige Mijdrechtse Verbannen
- Weekbladen uit 1807 en 1808
- Theo De Schrijver 1934 - 2009
- Jan van Egmond en de Spoorlaan
- Gesprek met Nel van der Pol

Inhoud

- 114 *Op de omslag:
Monumentale
objecten*
- 115 *Verleden tijd*
- 116 *Is er nog nieuws? (4)*
- 118 *Rectificatie / Erratum*
- 119 *Nieuws van onze
Genealogiegroep*
- 120 *De verbanning van
Antje Narreboud*
- 122 *Jaap van Bentum:
'De kerk is een stukje
van mezelf geworden'*
- 126 *Verzamelen als hobby*
- 128 *Als er in 1807 en
1808 plaatselijke
weekbladen zouden
zijn geweest*
- 130 *Herinneringen
vervagen, maar
verdwijnen nooit*
- 134 *Theo De Schrijver
1934 - 2009*
- 135 *Zoeken in het
verleden*
- 136 *Veertig jaar kijk op
plaatselijk gebeuren*
- 139 *Surfen op het web (1)*
- 140 *Verenigingsnieuws*

Op de omslag: *Monumentale objecten in de gemeente De Ronde Venen*

Dit keer is Wilnis aan de beurt. Oudhuijzerweg nummer 18. Een gemeentelijk monument met drie sterren. De foto toont IJda's Hoeve. Een langhuisboerderij met rietgedekt zadeldak. Het pand dateert van 1870 en is gebouwd in opdracht van Zegert Eijkelhoff.

De naam van de hoeve verwijst waarschijnlijk naar IJtje van Zutphen, echtgenote van Gerrit Korver, die de boerderij begin 20e eeuw in bezit had. Het zijn vooral de symmetrie van de voorgevel, de wenkbrauwen boven de geprofileerde bovenlichten en de decoratieve schoren aan het dakoverstek, die passanten in het oog vallen en het geheel als monument eer aan doen.

Joop Frankenhuizen

Foto: Nico van Eijk

Inleverdatum kopij maart 2010: 1 februari 2010

Doelstelling van de vereniging: De vereniging stelt zich tot doel belangstelling te wekken voor de geschiedenis van De Ronde Venen en een stimulerend aandeel te leveren in de ontwikkeling van de regionale en plaatselijke geschiedenis in de ruimste zin.

Nieuwe leden:

Mw.		Aarsman-kuilenburg	Vinkeveen
Dhr.	E.M.	Avezaath, van	Vinkeveen
Mw.	G.J.	Barnes- Van Rossem	Mijdrecht
Dhr.	D.	Bos	Wilnis
Dhr.	G.G.	Bouwman	Kamerik
Dhr.	J.	Dijk, van	Wilnis
Dhr.	M.	Eijk, van	Wilnis
Dhr.	P.	Gijzen	Vinkeveen
Dhr.	A.J.	Kok	Vinkeveen
Dhr.	P.	Kolenberg	Vinkeveen
Dhr.		Koppers	Wilnis
Dhr.	C.H.	Kraats, van de	Wilnis
Dhr.	P.	Liesveld	Mijdrecht
Dhr.	R.	Liesveld	De Hoef
Dhr.	G.D.	Leeuwen, van	Vinkeveen
Fam.	H.	Maat, van der	Vinkeveen
Dhr.	H.	Mayenburg	Wilnis
Mw.	C.M.	Pappot	Vinkeveen
Dhr.	M.A.	Plas, van der	Mijdrecht
Fam.	T.	Stipdonk	Mijdrecht
Mw.	H.	Sloesarwij	Vinkeveen
Mw.	M.	Verbruggen	Vinkeveen
Dhr.	A.	Verhoeff	Nieuwegein
Dhr.	R.	Verkaik	Wilnis
Dhr.	C.	Wildschut	Mijdrecht

Verleden tijd

“Zonder zicht op het verleden, blijft het heden vaag.” Dit citaat komt uit het ANWB-boekje ‘Verleden van Nederland’, een reisgidsje met lezenswaardige historische toelichtingen bij diverse toeristische trekpleisters in ons land. Voor een rechtgeaard dorpen- en stedenbezoeker een bijzonder interessant boekwerkje.

“Het is goed om te weten wat zich eeuwenlang op eigen bodem heeft afgespeeld... Verhalen van mensen, daar gaat het om. Hoe zag het leven er in vroeger eeuwen uit? Wie zichzelf wil leren kennen, verdiept zich in zijn voorgangers. Je bezoekt een museum, buigt je over de nodige botten en scherven en je vergaapt je aan prachtige replica's van wat vroeger eens was. Maar zonder de verhalen en mensen erachter is het plaatje incompleet. Hoe leefden ze, wat aten zij en waren ze gelukkig? De verleiding tot fantaseren is groot. Mensen vestigden zich op vaste plekken en bewerkten akkers... Twee veenbaggers kregen eind negentiende eeuw de schrik van hun leven. Ze stuitten op een lijk, dachten dat het de duivel was en wisten niet hoe snel ze weg moesten komen...”

Tot zover het citaat. Het moge duidelijk zijn dat de bemoeienissen van onze leden met het regionale verleden in het verlengde liggen van het hiervoor beschrevene. Aandacht voor de plaatselijke monumenten, uitzoeken van de eigen familiegeschiedenis, meewerken aan archeologische opgravingen, museumbezoek en vooral veel verhalen genereren over wat ooit hier was. Het is onze belangrijkste opdracht vertaald uit de doelstelling van onze vereniging. We weten dat we daarmee goed tegemoet komen aan de geschiedenis-honger van enkele duizenden Rondeveners.

Een mooi jaar

Het zal u ongetwijfeld ook zo vergaan. Uren, dagen, maanden, jaren vliegen als een schaduw heen. Het lijkt nog maar kort geleden, dat we ons vijftienvigjarig jubileum aankondigden en alle festiviteiten hiervan gingen voorbereiden. Inmiddels is het jubileumjaar bijna om en kunnen we terugzien op een bijzonder geslaagde reeks activiteiten. Zonder anderen tekort te willen doen is misschien de inzet van Ed Swaab en Peter van Golen hierin voorbeeldmatig. Zij gaven deze zomer het woord vakantie een heel andere inhoud en ook de betekenis die velen geven aan het begrip pensioen is aan deze harde werkers niet besteed. Genoemde heren waren naast hun ‘gewone bestuurstaken’ ook nog eens druk met het inrichten van de slotactiviteit van ons jubileum. De museumtentoonstelling ‘Tot de bodem uitgezocht’ gaven zij samen met museumdirecteur Maarten Kentgens inhoud. Hartelijk dank daarvoor. In ons verenigingsnieuws elders in deze Proosdijkoerier komen we hier nog nader op terug.

Duizend leden

Het mag zeker gezegd: we hebben op een bijzondere manier aan de weg getimmerd dit jaar. Naast de nodige redactionele aandacht in de regionale media hebben we huis aan huis de Canon van de Proosdijlanden verspreid. Het was naast een beknopt regionaal historisch overzicht tevens een oproep om aan te sluiten als lid bij onze vereniging. Een aantal mensen heeft hier gehoor aan

gegeven. U heeft kunnen lezen, dat een nog groter potentieel aan leden in onze regio woont.

Vandaar ook onze oproep om binnen uw eigen kennissenkring rond te kijken en wellicht een vriend of familielid te verrassen met een cadeaubon, die recht geeft op een jaar gratis lidmaatschap van onze historische vereniging. Maak er gerust gebruik van en zegt het voort:

lezen over en bezig zijn met onze eigen geschiedenis is een groot genoegen voor jong en oud. Onze betrokkenheid bij onder meer de geschiedenisopdrachten van het VLC-design onderstreept dit eveneens.

Graag zien we u bij onze komende activiteiten in het nieuwe jaar weer terug. Het jaar 2010 is geen jubileumjaar, maar we blijven natuurlijk wel heel veel historisch interessante zaken en activiteiten aan u aanbieden. Onze nieuwjaarsreceptie komt het eerst, maar diverse lezingen volgen. Graag tot dan. Rest ons u een bijzonder plezierige feestperiode toe te wensen, een prettige jaarwisseling en voor het nieuwe jaar niets anders dan heel veel goeds.

Jaap Meulstee

Kijk ook eens op:
www.proosdijlanden.nl

Is er nog nieuws? (4)

Door Stef Veerhuis

Met de winter voor de deur, eind 1939, nam de angst binnen onze landsgrenzen meer en meer toe en ook in deze regio zal het niet veel anders zijn geweest. Eind augustus was reeds een algehele mobilisatie afgekondigd. Een kleine driehonderdduizend mannen werden opgeroepen en ondergebracht in overvolle kazernes of, als zij geluk hadden, vonden zij onderdak bij een boer of een burgergezin. Toen op 1 september 1939 Duitse troepen Polen waren binnen gevallen, was het geduld van Engeland op en stond Europa op de drempel van een nieuwe oorlog. Toen op 8 november opnieuw werd opgeroepen tot uiterste waakzaamheid, was men er van overtuigd dat alles nog slechts een kwestie van tijd zou zijn.

Staat van beleg

Binnen het verspreidingsgebied van het regionaal nieuws- en advertentieblad “de Ronde Veenen” was eenzelfde ongerustheid waarneembaar toen op zondag 8 oktober 1939 om drie uur ‘s nachts de wintertijd ingaat en de uurwerken één uur teruggezet moesten worden. Dit hield tegelijkertijd in dat de geldende winkelsluiting doordeweeks weer terug moest naar 20.00 uur en ‘s zaterdags naar 22.00 uur. De winkeliers zullen hier bepaald niet blij mee zijn geweest, omdat dit toch de maanden waren waar jaar in, jaar uit verwachtingsvol naar werd uitgekeken. Nu echter, na de afkondiging van een tiental noodwetten (juni 1939), zou dit voor velen van hen een kwestie van overleven gaan worden. Overal in de gemeente werden aankondigingen opgehangen met regelgeving en uitleg van deze noodmaatregelen. Paarden konden worden gevorderd en schapenhouders moesten vóór 5 november opgave doen van de hoeveelheid scheerwol die zij op voorraad hadden.

Strijdvaardig

Maar ook ten gemeentehuize nam men de situatie zéér serieus en ging men over tot het oprichten van een plaatselijke afdeling van de “Nederlandsche Vereniging voor Luchtbescherming”. Het Bestuur werd gevormd door C.L. van den Berg (voorzitter), A. van Brenk (secretaris), R.J. Kooi (penningmeester) en verder door de heren W.D.J. Vaags en J. Winkel. In Vinkeveen en Waverveen daarentegen, maakte burgemeester G.E. Mühlrat bekend dat aan ingezetenen de mogelijkheid geboden werd een gasmasker aan te vragen. Gegadigden konden deze op het postkantoor bestellen en ze waren in diverse maten leverbaar, tevens voor kinderen in de leeftijd van 5 - 12 jaar. De “Veritex” maskers kostten fl. 3,50 en de “Duiker” maskers fl. 5,50. In zijn schriftelijk betoog wees hij er wel op dat het niet uitgesloten was dat zij duurder uit konden vallen door het stijgen van de grondstofprijzen.

Ondanks de toenemende duisternis werd er toch melding gemaakt van een lichtpuntje. Weliswaar met enig voorbehoud maakte uitgever Verweij bekend dat

na lange tijd de trein weer is gaan rijden op de lijn Uithoorn - Nieuwersluis. Helaas alleen met 3e klasse wagens, maar daar zal niemand wakker van hebben gelegen. Realiteit was namelijk dat deze niet ingezet konden worden en men noodgedwongen gebruik moest maken van 2e klasse rijtuigen waar overheen een bordje “3e Klas” was aangebracht.

Ontspanning

Ondanks alle onzekerheid restte toch nog tijd voor enige ontspanning en hoefden de billen niet voortdurend strak tegen elkaar gehouden te worden. Tenminste, dat valt op te maken uit het verslag van geitenfokvereniging “de Verbetering”. Deze jaarlijks terugkerende keuring mocht zich vanwege de mooie weersgesteldheid verheugen op een mooie opkomst. De bezoekers mochten op hun beurt de kritische blik en tastende handen van keurmeester J.A. Schwierstra van nabij mochten gadeslaan. Er werd in diverse klassen en categorieën gekeurd en in de rubrieks-klasse “oude geiten met vier breede tanden” was er succes weggelegd voor Cor, de geit van C. de Wit. Je moet het ijzer smeden wanneer het heet is zal men gedacht hebben, toen ik twee kleine advertenties onder ogen kreeg. Niet alleen bij J. Stevens in Vinkeveen werd namelijk een bok ter dekking aangeboden maar ook de Sanebok van W. van Sevenhoven te Wilnis was er klaarblijkelijk helemaal klaar voor. Het vooruit met de geit gold ook voor het “ontwaken” van vier Mijdrechtse ijsclubs. Zoals altijd viel dit gebeuren nauw samen met de komst van koning Winter, want maar zelden liet men het pas op het allerlaatste moment aankomen. Zo ook de 17 aanwezige leden op de jaarvergadering van ijsclub “Vooruit”, die zich wel konden vinden in het voorstel van voorzitter Jac. van Geijn CJzn om de ijsbaan te verplaatsen naar de Kerkvaart. Een nieuwe locatie waar mogelijk meer volk op af zou gaan komen. Met misschien als achterliggende gedachte om zo het tekort van fl. 247.20 in de kas van penningmeester De Bruin aan te kunnen vullen. En gelukkig voor hen was het in 1939 weer eens flink gaan winteren en zullen de liefhebbers weinig

FILMAVOND

"ONS GENOEGEN", in het St. Jozefgebouw te Vinkeveen op
Zondag 5 Februari
 Opvoering van de Nederlandsche geluidsfilm
"PYGMALION"
 met bijprogramma en sprekende Natuur- en Teekenfilm.
 Medewerking van „The Boys of the Plain”.
 Aanvang 7 uur. Entree 40 en 50 ct.

**LAAT UW
Timmerwerken**
 uitvoeren door een vakman!!
 Ook voor reparaties en
 materialen zijn wij zeer
 concurrerend.
W. van Spengen
 VINKEVEEN — Heerenweg 190
 Aannemer van alle voor-
 komende werken.

**Alle soorten
Radio-Toestellen**
 voorradig, zoals Philips,
 Erres en Waldorp vanaf
 f 89.—
 Oude toestellen gaan weg
 voor spotprijzen.
F. van Spengen
 Tel. 42 - Mijdrecht

**Waterleiding
Sanitair**
v. d. ANKER & Co.
 TELEF. 40 — MIJDRECHT

GEREF. GEM. MIJDRECHT
 D.V. Woensdag 8 Februari
 des namiddags 2 uur en des
 avonds 7 uur
 de Weloeuw. Heer
Ds. J. FRAANJE
 van Barneveld.

**EET NU GOEDKOOP
Kalfsvleesch**
 Kalfslappen of gehakt 30 cent
 per pond.
JAN FELIX - MIJDRECHT

DANSEN

Zondag 5 Februari van 7-11 uur
In Hotel FRITSCHY - Uithoorn
 Onder leiding van een PRIMA ORKEST
ENTREE f 0.25
 Beletid aangevraagd, **J. A. DE RIJK**

reden tot klagen hebben gehad. Behalve misschien op die uitbater na, die zijn Koek en Zopie tent op de Achtervaart wilde verplaatsen. Ouderdom was de voornaamste reden waarom het gevaarte bezweek en in zijn val een dampende ketel chocolademelk meenam.

Te water geraakt

Vastgesteld kan worden dat er slechts weinig wekelijkse edities verschenen waar deze kop niet ontbrak. Het kon ook niet missen in deze waterrijke omgeving. Er zullen maar weinig inwoners zijn geweest die er direct of indirect iets mee te maken hebben gehad. Dit was ook weer het geval op maandag 30 oktober 1939. Plaats van volledige paniek was dit keer de sloot op Hofland. Een hevig overstuur zijnde moeder miste al enige tijd haar dochtertje en was er stellig van overtuigd dat haar kind te water moest zijn geraakt. Op haar gekrijs, dat door merg en been zal zijn gegaan, schoten omstanders toe, maar het duurde nog geruime tijd voordat iemand de daad bij het woord

voegde. Een bewoner van de Nutslaan bedacht zich geen moment, sprong te water en begon met maaiende armbewegingen en tastende voeten op onderzoek te gaan in deze stinkende sloot. Net toen de spanning tot een climax was opgelopen, bleek dat het vermiste kind zich stilzwijgend tussen alle aanwezigen had gema-noeuvreerd en met grote belangstelling naar haar eigen reddingsactie stond te kijken.

Teleurstelling

Opnieuw boog de gemeenteraad van Vinkeveen/Waverveen zich over een motie voor elektrificatie van de buitengebieden, ingediend door raadslid Smit, die zich beklaagde over de trage ontwikkelingen en gang van zaken. B en W, bij monde van de burgemeester, hadden echter vast moeten stellen dat uitvoering er voorlopig zeker niet inzate, gelet op de hoge kosten. Men had tussentijds wel enig onderzoek laten doen. Van de 61 betrokkenen waren er slechts 13 bereid om de verplichte eigen bijdrage (fl. 42,00) per aansluiting te betalen. Wat minder beladen was de advertentie van gezamenlijke melkslijters, die melding maakten dat er op eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag geen melk bezorgd zou worden, maar wel op tweede Kerstdag.

En hoeveel "teleurstelling" zal er te bespeuren zijn geweest toen de kerkklokken lieten weten dat er in Mijdrecht iemand begraven zou gaan worden. Zoals gebruikelijk was dit altijd voor zowel nauw betrokke-nen als nieuwsgierigen reden genoeg om polshoogte te gaan nemen. Maar daar aangekomen moest men het niet alleen doen met een nog leeg graf maar ook de verwachte, diep bedroefde familieleden waren in geen velden of wegen te bespeuren. Niet veel later op de dag werd duidelijk waarom; de koster bleek namelijk een dag in de war te zijn geweest.

Staking

Eén ding was zeker, staken deed je niet zó maar en zeker niet in een dorp als Mijdrecht. Want daar lag het aanbod van werkzaamheden nu ook bepaald niet voor het oprapen. Wat was het geval? Toevallige passanten zullen vreemd hebben opgekeken toen op donderdag 14 december 1939 een deel van het personeel van de kettingkastenfabriek Den Hertog, de straat op was gegaan. Voorafgegaan door enkele oudere personeels-leden bestond de stoet voornamelijk uit veertien- tot zestienjarigen. Maar naarmate de tocht duurde, groeide klaarblijkelijk het zelfvertrouwen van deze jeugdige deelnemers en kon de verslaggever zich niet aan de indruk onttrekken dat de hilariteit stijgende was en iets "feestelijks" meekreeg. Zijn verwachting was echter dat deze onbezonnen staking weinig resultaat op zou gaan leveren, mede omdat het verdere personeel gewoon aan het werk was gebleven. Een oproep in de advertentie pal naast het hier bovenge-

noemde verslag voor nieuw personeel, was misschien wel een teken aan de wand.

Burgerlijke Stand

Bekend gemaakt in "De Ronde Vener"
van 29 december 1939:

- **MIJDRECHT:**

(geboren) Caecilia Gabriële Maria dv H.C. de Graaff en C.A. Langeslag - Geurt en Dirk zoons v T. Vlastuin en D. van Soest
(gehuwd) Hielke de Ruig 27 jr (N.Amstel) met Geertruida Broerse 24 jr.
(overleden) Hendrik de Jong 84 jr wedn. v P. Nap - Dirkje Verweij 69 jr wed. v M. Cuiper - Petrus Erkelens 74 jr. e.v. A. Smorenburg

- **WILNIS:**

(geboren) Nicolaas zv G.M. van Tongeren en J. van de Lagemaat
(overleden) Hendrik Meijer 56 jr ongeh.

- **VINKEVEEN-WAVERVEEN:**

(geboren) Willem zv P. van de Broek en P. Verbruggen
(ondertrouwd) Gijsbertus van Leeuwen 26 jr. en Hendrika Christina van Ginkel 23 jr.
(overleden) Maria van Scheppingen 72 jr. e.v. Martinus Voorbij

Voor de statistiek telde Mijdrecht begin 1939, 4.437 inwoners. Dat jaar werden 99 kinderen geboren, overleden 58 ingezetenen en werden 29 huwelijken gesloten. 234 Personen verlieten de gemeente en 200 nieuwkomers vestigden zich hier. En zouden vervolgens 4.444 ingezetenen zich per 1 januari 1940 met de nodige onzekerheid op gaan maken, voor tijden die diepe wonden hebben achter gelaten.

Ten slotte

Nog voor het oorlogsgeweld in al zijn hevigheid zou toeslaan, was er op vrijdag 10 november al een eerste slachtoffer te betreuren. Bij een ongeval met een landmijn kwamen vier jonge militairen om het leven. Onder hen Herman de Jong uit de Mennonietenbuurt, die later onder grote belangstelling op de Algemene Begraafplaats in Uithoorn met Militaire eer werd begraven. Veel indruk maakte later dat jaar de oproep van een soldatenmoeder om de gemobiliseerde jongemannen tijdens de komende feestdagen een gastvrij onthaal te bieden. Gemeld kon worden dat hier massaal gehoor aan werd gegeven en dat 80 jongens daadwerkelijk waren uitgenodigd, waarvan sommigen zelfs een kopje koffie kregen aangeboden.

Rectificatie

Historische Vereniging 25 jaar jong.

Helaas zijn er in het artikel met bovenstaande naam, gepubliceerd in de vorige editie een aantal onvolkomenheden geslopen.

Allereerst is in het gehele artikel de naam van Theo De Schrijver onjuist vermeld. Het tussenvoegsel De is, in afwijking van de officiële tenaamstelling, niet met een hoofdletter geschreven.

In het overzicht van de bestuursleden is één bestuurlid niet vermeld n.l. Joop van Kooten, die in 1995 slechts kort bestuurlid is geweest met als taak de archeologie. Hij is in december 1995 tijdens de terugvlucht uit Peking plotseling overleden.

Eveneens is in de bestuurssamenstelling een tweetal storende fouten geslopen Riet Pietersen-Mourits is bestuurlid geweest van 1994 tot 2003 en niet tot 2002. Piet Grundmann was voorzitter van 1989 tot 2003 en niet tot 1993.

De verhuizing van het Prinsenhuis naar het gemeentearchief vond eerst plaats in 1995 en niet in 1994.

Piet Grundmann

Erratum

In mijn artikel over de N201 in het september-nummer 2009 noemde ik de aansluiting op Hofland richting Vinkeveen, de Hollandse Dwarsweg. Dat las ik op een oude landkaart.

Na nog een keer goed op die kaart gekeken te hebben blijkt daar inderdaad Hoflandse Dwarsweg te staan. De l en de f lijken erg op elkaar, vandaar de leesfout. Het was de heer A. Verhaar die mij dit meldde, waarvoor mijn dank.

Joop Frankenhuizen

Nieuws van onze Genealogiegroep

Door Stef Veerhuis

Wanneer we nog even terugblikken op de genealogische dag van zaterdag 26 september j.l. moet worden vastgesteld dat de hoog gespannen verwachtingen niet zijn uitgekomen. Desalniettemin een ervaring rijker. Mogelijk waren op deze dag, met uitstekende weersomstandigheden, andere activiteiten binnen de regio hier debet aan, die ook nog eens samenvielen.

Onze site proosdijlanden.nl/genealogie

Inmiddels kan toch wel vastgesteld worden dat genealogie- of stamboomonderzoek zich met grote snelheid van studiezaal naar internet heeft verplaatst. Een reden te meer om ons hier de komende tijd volledig op te gaan richten. Om deze actueel en up to date te kunnen houden, is de bestaande websiteredactie, die bestaat uit de heren Antoon van Berkel en Ben Scholte inmiddels uitgebreid met Hans van Dreumel en Jan Merks.

Ook kan ik u melden dat ons “kaartenproject”, waar over u hebt kunnen lezen in de vorige Proosdijkoerier, van start is gegaan met het verzenden van de vragenlijsten aan betrokken liefhebber genealogen. Wanneer u een dergelijk verzoek heeft ontvangen, verzoeken wij u zeer beleefd te willen reageren en de ingevulde vragenlijst per omgaande te retourneren. Nogmaals, misschien wel ten overvloede, doen wij een dringend beroep op hen die hun zoektocht naar hun voorouders al lang hebben afgerond en/of gepubliceerd. Laat het ons weten! Bent u nog niet zover, maar er toch al jaren mee bezig en nog steeds op zoek naar bronnen of informatie? Wat let u om ons daarover te benaderen, wie weet vinden wij samen die voorouderlijke speld in de hooiberg.

Interessante genealogiesites

Graag verwijs ik u opnieuw naar een aantal adressen van sites die ik tegenkwam. Heeft u ook tips naar interessante sites? Laat het ons weten!

- www.maps.com
- www.konbib.nl
- www.archief.nl
- www.kdc.kun.nl
- www.genealogienetz.de/vereine/vereine.html

Ten slotte

Verder zijn wij voornemens om de komende wintermaanden een cursus Paleografie (oud schrift) voor liefhebbers te geven. Om dit gestalte te kunnen geven vragen wij u z.s.m. te reageren. Er is namelijk maar een beperkt aantal cursusplaatsen.

U kunt mailen naar: henk.strubbe@planet.nl.

De verbanning van Antje Narreboud

Door Fred de Wit

Wie denkt dat de overheid zich tegenwoordig overal mee bemoeit, en dat het vroeger anders was, komt bedrogen uit bij het lezen van dit artikel. Het speelt in 1810 en gaat over Antje Narreboud, de vrouw van Pieter van de Willig. Volgens de aanklacht zou zij haar man hebben verlaten en sinds dien geruime tijd in Mijdrecht samen wonen met Barend Hilthuisen, van wie zij twee kinderen had en zwanger was van het derde kind, dat tijdens het proces juist was geboren. Het Hof van Utrecht was hiervan in kennis gesteld en wilde van het Gerecht te Mijdrecht nadere inlichtingen weten over het leven van Antje.

gegaan en haar man had het jongste kind meegenomen naar zijn schipper Cornelis van den Hoek, waar hij toen woonde. Antje is bij haar zuster gebleven en heeft haar man eens lang zien varen, die haar toen kwalijk bejegende. Bij Pieter heeft zij twee kinderen gekregen en sinds zij van hem af is, heeft zij in Woubrugge vleselijke gemeenschap gehad met een zekere Bart van wie zij de verdere naam niet weet. Terwijl zij bij haar stiefmoeder thuis was, kreeg zij van hem een tweeling waarvan er één na drie dagen en het andere na dertien weken stierf. Het laatste kind werd in Mijdrecht gedoopt. Later heeft zij samengewoond met Barend Hilthuisen, een weduwnaar, die

Verklaring van Antje

Op 13 april antwoordde het Gerecht uit Mijdrecht het Hof terug dat Antje Narreboud had verklaard dat zij 37 jaar oud was, geboren te Mijdrecht en sinds november 1794 getrouwd met Pieter van der Willig. Haar man had de dag naar hun huwelijk haar verlaten en was drie weken zonder redenen weggebleven. Vervolgens nam hij drie weken naar Pasen weer de benen ondanks dat Antje hem gevraagd had bij haar te blijven. Na vier weken kwam hij terug. Antje had toen een miskraam. Haar man was daarna de hele zomer en winter bij haar thuis gebleven en toen gaan varen. Tijdens zijn afwezigheid had Antje werk gezocht. Toen haar man weer eens vertrok had zij tegen hem gezegd, dat ze gedurende de tijd dat hij van huis was, naar haar zuster zou gaan. Sinds die tijd had zij niet meer met hem samengewoond. Tijdens het verblijf bij haar zuster, had zij haar man nog wel gesproken. Toen zij naar huis wilde gaan, waren haar bed en haar spullen uit het huis gehaald en was de woning afgesloten zodat zij er niet meer in kon. Zij was toen met het oudste kind weer naar haar zuster

woonde in de Kromme Mijdrecht, waarvan zij twee kinderen heeft en waarvan er in 1810 nog één leeft, die dan vier weken oud is. Dit kind woont nu bij haar. Antje zei voorts dat haar man, een jaar nadat hij haar had verlaten, nog bij haar stiefmoeder was gekomen en weer met haar wilde wonen. Antje weigerde dit toen.

Conclusie van de Maarschalk van het Nederkwartier

De maarschalk van het Nederkwartier stelde naar aanleiding van de verklaring van Antje vast dat men geconcludeerd had dat Antje in 1803 haar man had verlaten en wilde gaan samenwonen met een schipper uit Woubrugge met wie zij seks had gehad en later met Barend Hilthuisen met wie zij nu samen leefde. Het zodanige herhaald overspel is strafbaar, zowel van Antje Narreboud als van Barend van Hilthuisen, thans samenwonend als man en vrouw. Het richt zich daarom tot het Hof van Utrecht om recht te spreken. Maar er moesten nog meer verklaringen komen en daarom werden door het Hof meer getuigen opgeroepen.

Verklaring van de vroedvrouw

Elisabeth de Haan, huisvrouw van Arie van der Heul, was in die tijd vroedvrouw in Mijdrecht. Zij verklaarde in het huis geweest te zijn van Antje Narreboud, die gesepareerd woonde van haar man en inwonende bij Tijs Colin. Zij trof Antje aan in barensnood en die bekende haar dat zij zwanger was geraakt van ene Bart, van wie ze de naam vergeten was. Als vroedvrouw heeft ze Antje verlost van een tweeling, die beiden zijn gestorven. In 1808 heeft zij Antje verlost van één kind. Zij woonde toen samen met Barend van Hilthuisen, die als de vader werd genoemd. Dit kind was volgens de vroedvrouw in Amsterdam gedoopt en overleden. Onlangs heeft ze vernomen dat Antje weer bezwangerd was door Barend. Dit keer had ze haar niet verlost. Bij geruchte had zij vernomen dat het kind inmiddels was geboren en dat het in Amsterdam zal worden gedoopt. Volgens haar woont de man van Antje in Thamen bij Kees van der Hoek. Elisabeth de Haan is bereid haar verklaring bij ede te bevestigen.

Verklaring van Antje's man

De man van Antje, Pieter van de Willig, is 43 jaar oud en woonde te Thamen. Hij verklaarde in 1794 met Antje getrouwd te zijn, die hem in 1803 had verlaten. Wanneer hij haar opzocht vroeg hij haar weer bij hem te komen wonen, maar zij weigerde dat en zei dat ze wilde samen wonen met Bart, een knecht van de schipper in Woubrugge. Met hem heeft zij vleselijke gemeenschap gehad en hierna met Barend van Hilthuisen, een weduwnaar en zoon van de overleden Zwarte Tijs, bij wie zij enige tijd hebben ingewoond. Nu wonen zij in het huis de "Heene Kamer" genaamd in de Kromme Mijdrecht.

Verklaring van haar buurman

Haar buurman, Jacob Slot, zei Antje wel te kennen omdat zij naast hem woonde en hij vond Barend een onnozele vent en geloofde dat zij Barend aldoor heeft verleid. Vroeger had zij met een andere vent ook al een verhouding in de tijd dat zij het met Barend hield. Bij die persoon had zij ook al twee kinderen gehad. Bovendien had zij mij, Jacob Slot, ook geprobeerd te verleiden gedurende de tijd dat mijn vrouw naar haar ouders was. Hij had Antje de afgelopen winter een week of vier in zijn huis gehad om op zijn vrouw te passen gedurende de tijd dat ze in de kraam lag. Hij had toen elke week wel twaalf gulden nodig om zijn vrouw te onderhouden want Antje was een jenever-zuipster. Hij had toen de fles van haar gevonden en die weggestopt. Jacob Slot zei ook dan Antje Barend's boeltje er doorheen gejaagd had en dat ze nu niets meer bezaten. Want Barend had verleden week zijn laatste hemd verkocht. Slot kende Barend goed omdat hij gedurende ongeveer drie jaar samen met hem bij een baas gewerkt had. Het is een vent die wel werken

wil. Hij wist bovendien te vertellen dat Barend gepasseerde zaterdag 14 april van de Kromme Mijdrecht naar de Bullewijk vertrokken was omdat hij zich schaamde. Slot eindigde zijn verklaring nog met te zeggen. dat als ze zelfs voor hem stond, haar een slecht vrouwspersoon te noemen.

Brief van secretaris Verdam van het Gerecht

De verklaringen die over Antje werden afgelegd waren allemaal zeer negatief. Niemand had eigenlijk een goed woord voor haar over. Geen enkel begrip werd er opgebracht voor de vier kinderen die zij had verloren. Ook haar man, die haar van het begin van haar huwelijk steeds alleen achter liet, ging vrij uit. Niemand maakte zich druk over het kind dat zij vier weken daarvoor had gekregen. Alleen secretaris Verdam had enig medelijden met haar, omdat zij gedurende die tijd weer moeder was geworden. Hij schreef het Hof een brief die ik hier letterlijk citeer:

"Antje Narreboud verkeert met haar borsten in een staat dat zij haar kind bij zich moet hebben. Daarom heb ik permissie gegeven om het kind te halen en bij haar te brengen. Ik heb haar om te kunnen laten zuigen uit het kot (cel) doen komen. Ik zou u raden toe te staan dat zij haar kind mede naar Utrecht neemt. Een zuigende vrouw heeft hierop alle aanspraak."

*Uw genegen Verdam.
12-4-1810*

Het vonnis

Antje werd door het Hof veroordeeld tot een verbanning uit het Departement voor zes jaar en tevens tot de kosten van het proces door het Departementaal Hof van Justitie Nederkwartier.

Geraadpleegde bron: Utrechts archief toegang 239-1, inv. 92-102. Stukken betreffende de criminele rechtspraak en politie.

In het verslag werden de namen van de betrokkenen steeds anders gespeld. Om verwarring te voorkomen heb ik één spelling aangehouden.

Jaap van Bentum woont in de kerk van Amstelhoek

‘De kerk is een stukje van mezelf geworden’

Door Piet van Buul

AMSTELHOEK - Jaap van Bentum was al een tijd op zoek naar een bijzonder pand om in te wonen. Een poging om de watertoren in Aalsmeer te kopen ging niet door omdat de eigenaar op het laatste moment toch niet wilde verkopen. Kort daarna kwam de kerk in Amstelhoek te koop. Dat leek Jaap wel wat. Hij ging in onderhandeling met het kerkbestuur van de gereformeerde gemeente. Eind 2004 vond de overdracht plaats en was Jaap van Bentum de eigenaar van een monumentale kruiskerk. Hij ging aan het verbouwen en maakte er een bijzondere woning van. Het gebouw is Rijksmonument. Dat betekent dat ingrepen aan het pand aan beperkingen onderhevig zijn. Ook de gereformeerde gemeente was pas bereid te verkopen nadat duidelijk was dat de zorg voor het historische erfgoed bij Van Bentum in goede handen was.

Historie

Amstelhoek maakt van oudsher deel uit van de gemeente Mijdrecht. Amstelhoek werd vroeger ook wel ‘Mijdrecht-aan-het-water’ genoemd om het onderscheid met Mijdrecht-Dorp aan te geven. Het was zowel voor de mensen uit Mijdrecht, als ook voor die uit Uithoorn en De Kwakel een apart buurtje dat wat afgelegen was. Rond 1600 vestigden zich nogal wat wederdopers of mennonieten in Amstelhoek. Als groep met een afwijkend geloof vormden zij een gesloten

gemeenschap die zich het liefst afzijdig hield van de samenleving om hen heen. Ze namen dan ook niet deel aan het bestuur van het gerecht. In 1623 kochten ze zich voor 33 gulden vrij van het schepenambt. De menisten gingen ook niet in militaire dienst. Toen de Fransen in 1672 ons land binnenvielen en alle weerbare mannen werden opgeroepen om verdedigingswerken te graven, werden de menisten daarvan vrijgesteld. Ze moesten er wel voor betalen. De menisten gaven het buurtschap de naam Mennonietenbuurt. Dat duurde tot

rond 1800. Geleidelijk aan waren de menisten weggetrokken. In 1774 bood één van hen zijn huis aan de roomse kerkmeesters te koop aan. Het roomse kerkbestuur wilden dat huis gebruiken om er een kerk in te vestigen. Maar de protestanten staken daar een stokje voor. In 1805 verkochten de doopsgezinden hun kerk en land in de mennonietenbuurt aan de protestanten. In 1881 werd in de “Buurt” een christelijke lagere school gebouwd. Die moest als alternatief dienen voor de ‘openbare’ school die in 1862 was gesticht. In de ogen van de protestanten stond ‘openbaar’ gelijk aan ‘goddeloos’. De school werd door veel protestantse kinderen uit Uithoorn bezocht. De katholieke kinderen gingen naar de Schans in Uithoorn.

Aan beide zijden van de Amstel stonden vroeger veel fraaie buitenverblijven. Men sprak zelfs van ‘Amstels Lustwarande’. Daarvan is slechts op oude prenten nog wat terug te vinden. Verder is er van Amstelhoek eigenlijk niet zo heel veel bekend. Er stond een herberg met een kolfbaan en er waren een paar molens. Maar verder was Amstelhoek een stille buurt. De buurtschap kreeg wat meer betekenis met de aanleg van een woonwijk tussen de Engellaan en de Mijdrechtse Zuwe en met de bouw van de Gereformeerde Kerk in 1927.

De Gereformeerde Kruiskerk

De kerk is opgetrokken in 1926/27 naar ontwerp van architect B.W. Plooy. Plooy maakte deel uit van de Amsterdamse School en heeft verspreid over heel Nederland tal van protestantse kerken ontworpen. Zij hebben allemaal een markant herkenbare stijl. Van de door Plooy gebouwde kerken zijn er steeds minder als kerk in gebruik. Ze hebben, zoals de kerk in Amstelhoek een andere bestemming gekregen. Daar waar plannen bestonden om zo’n kerk af te breken kwam er meestal wel een actiegroep in het geweer om het gebouw te behouden. Wanneer het gebouw op de Monumentenlijst staat biedt dat ook een zekere bescherming. De Kruiskerk in Amstelhoek is zo’n Rijksmonument.

De kerk in Amstelhoek is omgeven door een ruime

tuin en ligt op de hoek van de Piet Heinlaan en de Kerklaan. De kerk heeft een plattegrond in de vorm van een Latijns kruis en wordt afgedekt met zadeldaken met rode Hollandse pannen. De gevels zijn opgetrokken uit twee kleuren baksteen. Aan de zuidwestzijde staat een toren met een spits. Tegen de achtergevel of westgevel is de voormalige consistorie gebouwd onder een zadeldak met de nok evenwijdig aan de Kerklaan. De gevels zijn voorzien van drielihtsvensters. Alle vensters van het kerkgedeelte zijn voorzien van gekleurd glas in lood. De voorgevel of oostgevel is symmetrisch van opzet met in het midden de hoofdingang, bestaande uit dubbele houten deuren in een portiek onder een betonnen dekplaat. Aan weerszijden zijn smalle vensters aangebracht. Boven het portiek bevat de gevel een samengesteld venster, bestaande uit zeven smalle vensters, gescheiden door muurdammen en geplaatst in de vorm van een ruit.

Tegen de linkerzijgevel is in de oksel met het transept een vierkante toren gezet. De toren wordt naar boven trapsgewijs smaller en is voorzien van smalle vensters, galmgaten en wijzerplaten die zijn uitgevoerd in keramische tegels. De spits is met lei gedekt. De linkerzijgevel bevat verder een samengesteld venster, bestaande uit smalle vensters, gescheiden door muurdammen. De hoofdvorm van de vensters is een driehoek.

De rechterzijgevel heeft zo’n zelfde vensterindeling. Het interieur toont de gewelfconstructie die bestaat uit houten spanten op consoles in de stijl van de Amsterdamse School.

Van kerk naar woonhuis

Jaap van Bentum kan zich voorstellen dat veel mensen zich indertijd afvroegen waar hij aan begonnen was. Het is ook inderdaad een gigantische klus om zo’n groot historisch pand te verbouwen. Jaap: “Laat ik vooropstellen dat je zoiets natuurlijk niet alleen doet. Maar ik heb wel heel veel zelf gedaan. Ik kom weliswaar niet zelf uit de bouwwereld maar ik ben wel handig in die dingen. Veel mensen hebben

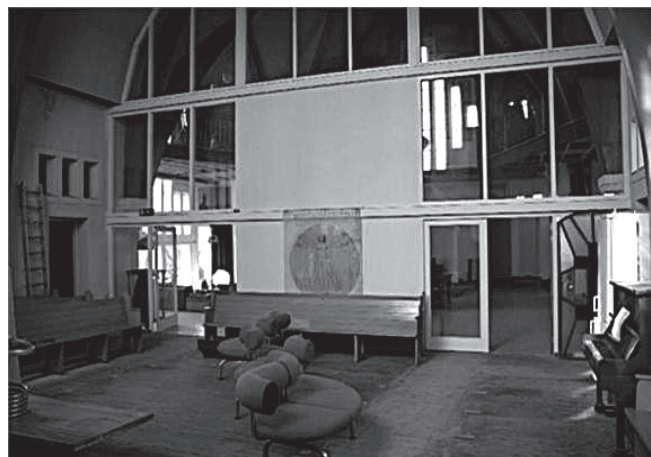
zich indertijd afgevraagd wat me bezielde om deze kerk te kopen. Maar ik hou wel van een aparte woon-omgeving. En ik heb wel iets met historische gebouwen. Ik kom oorspronkelijk uit Amsterdam en ben via Amstelveen in de Kwakel terecht gekomen. Op mijn zoektocht naar een bijzonder gebouw om in te wonen ben ik dus uiteindelijk in deze kerk terecht gekomen.” “Het kerkbestuur stelde wel een aantal voorwaarden. Voor hen was belangrijk welke bestemming het gebouw zou krijgen. Men zag natuurlijk liever niet dat er bijvoorbeeld een discotheek of een speelautomatenhal in gevestigd zou worden. Als kandidaat koper moest ik dus een plan indienen waarin ik heb uitgelegd wat ik met het gebouw van plan was. In mijn geval was het dus zo dat ik het voor een deel wilde ombouwen tot woonhuis, waar ik dan zelf in zou gaan wonen. Het was mijn bedoeling dat ik daarbij het gebouw zoveel mogelijk in zijn oorspronkelijke zou handhaven. En een deel van de beschikbare ruimte wilde ik een openbare bestemming geven. Je moet daarbij denken aan een ruimte om tentoonstellingen te organiseren of kleine concerten. Ik denk dat met name ook dat laatste idee het kerkbestuur wel aansprak. Er waren in totaal vijf kandidaten waaronder twee projectontwikkelaars. Ik was op vakantie in Toscane, toen ik een telefoontje van het kerkbestuur kreeg, dat men met mij in zee wilde.”

Zoals gezegd is de kerk een Rijksmonument. Dat betekent dat Monumentenzorg zich er mee gaat bemoeien en dat rekening gehouden moet worden met allerlei specifieke regelingen, waar aan voldaan moet worden. Want het gebouw moet zoveel mogelijk in zijn oorspronkelijke staat blijven, zeker van buitenaf gezien. De kerk is 80 jaar oud. De eerste steen is gelegd in 1925 en in 1927 werd de eerste kerkdienst gehouden. Het oorspronkelijke complex bevatte ook de woning van de dominee op de hoek van de Piet Heinlaan en de Mijdrechtse Zuwe (provinciale weg). Daar zit nu een accountantskantoor in. En het gedeelte achter de kerk met de kosterswoning en de ontmoetingsruimte Het Trefpunt is verkocht aan een project-

ontwikkelaar. Beide gebouwen zijn inmiddels gesloopt en er worden nu woningen en appartementen gebouwd. Van het hele voormalige complex heeft Jaap van Bentum dus de kerk en de omliggende tuin gekocht. In totaal is dat 2000 vierkante meter. Bij de koop van het gebouw hoort alles wat nagelvast is. Zo zaten er 65 kerkbanken in. Die heeft Jaap inmiddels van de hand gedaan. Het was een protestantse kerk. Die waren doorgaans sober ingericht. Dus geen uitbundige plafond- of muurschilderingen, geen ornamenten en geen beelden maar er zitten wel mooie, niet al te wild gebrandschilderde ramen in het gebouw. Toen de kerk ontruimd werd is er een veiling geweest. Daar heeft Jaap nog een paar collectezakjes aan overgehouden die nu als muurdecoratie dienen. Ook is de avondmaal tafel bewaard gebleven.

De verbouwing

We vragen Jaap hoe hij die verbouwing heeft aangepakt. Jaap: “De kerk bestaat uiteraard uit de kerkzaal zelf. In het achterhuis bevonden zich de consistorie en de catechisatiekamer. Daar heb ik de slaapkamers voor mijn dochters gemaakt en is er ook bad- en toiletruimte. Ik ben deeltijdvader en mijn beide dochters zijn de helft van de tijd bij mij. De kerkenraadkamer boven is nu mijn slaapkamer. In de kerkruijme is nu de living. Ik zat daar met het gegeven dat er een soort auditoriumvloer in zat. Het liep naar de zijanten iets op zodat iedereen tijdens de dienst de dominee goed kon zien. Er was een verloop van vier centimeter per meter. Verder zaten er veel gaten in de vloer waar de banken waren vastgeschroefd en waar de verwarmingsbuizen hadden gelopen. Die vloer hebben we er dus uit gehaald en vlak gemaakt. Aan de achterkant was het balkon waar het orgel zich bevond. Het orgel is voor een deel gesloopt. Het orgeldeel is in een kerk in Polen terecht gekomen. Maar het voorfront met de orgelpijpen is blijven zitten. Ik vond dat wel passen in het geheel. Vanuit het achterbalkon zijn er naar twee zijanten schuin toelopende balkons gemaakt. Zo ontstonden twee open vides boven de woonruimte. Aan de ene kant is er een zitje gemaakt en aan de andere

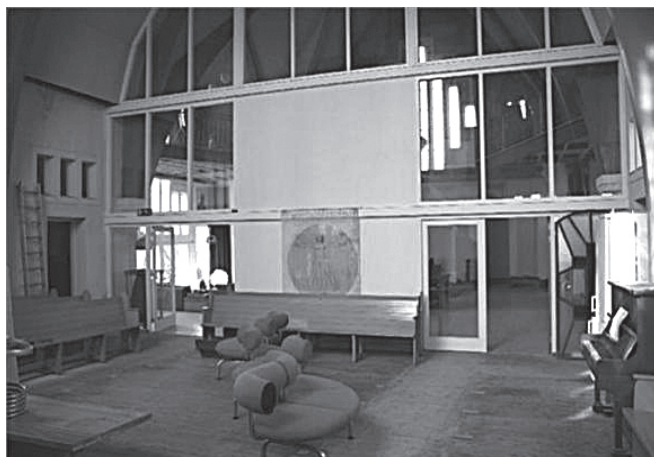

zijde heb ik mijn werk/kantoorruimte. Ik heb toestemming gekregen om aan één zijde een grotere raampartij aan te brengen zodat je meer licht hebt en uitzicht op de tuin. In de woonruimte is ook een open keuken geplaatst. Het is een leefruimte van 13 bij 17 meter. De hoogte is 9,5 meter en onder de balkons is dat 4 meter. Zo heb ik dus een prachtige grote living waar je heel veel mogelijkheden mee hebt. Het voorste deel van de kerkzaal heb ik door middel van een glazen wand afgescheiden. Maar het was de bedoeling dat dit stuk zou worden ingericht tot openbare ruimte. Ik had plannen om daar van tijd tot tijd tentoonstellingen te organiseren of kleine concerten en dergelijke.”

In de praktijk is dat laatste toch niet echt goed van de grond gekomen. Doordat er geen aparte garderobe en toiletvoorzieningen in dat gedeelte zijn en er door de glazen wand ook een directe inkijk in de living bestaat is die ruimte niet echt geschikt voor openbare bijeenkomsten. “Tot nu toe heb ik er al wel van alles georganiseerd, zoals een feestje voor de omwonenden, een borrel voor de collega’s van het bedrijf waar ik werk, een vergadering van de ondernemingsraad of een kerstbijeenkomst en dat soort dingen. Maar dat zijn dan toch altijd bijeenkomsten van mensen die je kent en waarbij het niet zo’n bezwaar is dat die ook in je privéruimte komen.”

In de verkoop

Ondanks het enthousiasme waarmee Jaap van Bentum, ook na vier jaar nog steeds over zijn kerkwoning spreekt heeft hij het gebouw te koop gezet. Jaap: “De kerk is een stukje van mezelf geworden. Ik voel me er heel erg mee verbonden. Dat komt natuurlijk ook wel doordat je er al zoveel in gestoken hebt. En ik voel me hier heel erg op mijn gemak. Maar ik kan toch ook niet verhelen dat er voor mij een paar nadelen aan kleven. Ik woon hier deels toch maar alleen. En dan is de ruimte wel erg groot. Nou is een beetje ruimte op zich niet erg. Maar de ruimte is onder de twee vides vier meter en daar tussen in negen meter hoog. Daar is dus nauwelijks tegenop te stoken. In de zomer zit ik vooral aan de westkant waar we een grote nieuwe raampartij

hebben gemaakt en waar je lekker in de zon aan de tuinkant zit. In de winter zit ik veel aan de andere kant bij de kachel. Je denkt dus voortdurend na over een andere bestemming. Daarbij zou het ideaal zijn als je het pand in zijn geheel kunt verkopen zodat het één geheel blijft. Maar de ruimte moet beter benut worden. Het lijkt me een prima pand om er een architectenbureau of een reclamebureau in te vestigen. We hebben samen met de architect een plan gemaakt waarbij we aan beide zijden van de kerk aan de voorkant een woning hadden gepland. Daar zou dan een heel mooi hofje ontstaan. De woningen waren helemaal in de Amsterdamse bouwstijl ontworpen, compleet met van die langwerpige metselpartijen en ramen en met zadeldak. De kerk en de twee woningen vormden één geheel. Maar Monumentenzorg gaf er geen toestemming voor. Eén zo’n woning mocht nog wel maar met twee woningen werd het monumentale karakter van de kerk volgens de commissie verstoord. Het gekke is wel dat een projectontwikkelaar hierachter de voormalige kostervoning en het zaaltje heeft gesloopt en daar nu woningen bouwt die op geen enkele manier een relatie hebben met de bouwstijl van de kerk. En daar zegt monumentenzorg helemaal niks van. Dat vind ik dan wel weer vreemd. Ze zeggen wel mee te willen denken maar het levert niet altijd veel op.” Het pand staat dus nu in zijn geheel te koop. Volgens Jaap komen er met een zekere regelmaat wel kijkers en soms heeft iemand wel leuke plannen. Maar dan gaat het toch net weer niet door. “Ik realiseer me dat de tijd op dit moment ook niet gunstig is voor de verkoop van zo’n groot project. En je moet net iemand treffen die er iets mee kan of wil. Zelf ben ik ook wel benieuwd naar de ontwikkeling van Amstelhoek nadat de provinciale weg is omgelegd. Vraag is ook wat er met de brug gaat gebeuren. Wanneer dat duidelijk wordt zal er wel een soort herstructurering van het dorp komen. Misschien gaat dat dan ook nieuwe mogelijkheden bieden om het gebouw een plek in de dorpsgemeenschap te geven. Doel blijft nog steeds om het gebouw zoveel mogelijk in takt te laten. Er is ook al wel nagedacht over de mogelijkheid om het pand van binnen op te splitsen in een paar appartementen. Maar voorlopig is dat nog niet aan de orde. Wat mij betreft zou dat echt de laatste optie zijn, wanneer alle andere mogelijkheden zijn uitgeput. Voorlopig blijf ik hier nog lekker zitten, terwijl we blijven zoeken naar een passende oplossing. Wanneer het pand uiteindelijk een andere bestemming krijgt wil ik wel heel graag in Amstelhoek blijven wonen. Ik voel me inmiddels wel sterk verbonden met dit dorp.”

Bronnen:

Saskia van Ginkel-Meester c.s., Geschiedenis en architectuur De Ronde Venen (2001)

Piet van Buul, Kettinggesprek met Jaap van Bentum (2006)

Internet; Diverse relevante artikelen.

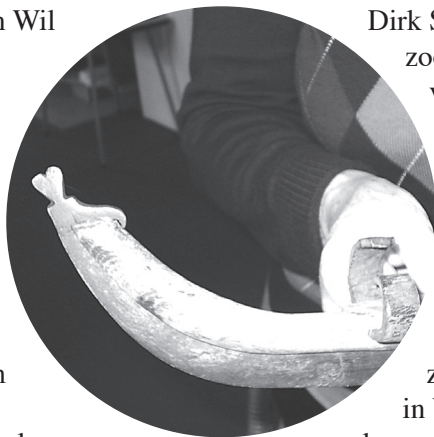
Verzamelen als hobby

Hobby-
rubriek
Kempen

Door Marian Sterenberg

Een groot aantal inwoners in De Ronde Venen heeft 'verzamelen' als hobby. Uit die verzamelingen is vaak een heel stuk geschiedenis af te lezen. Af en toe belichten we in de Proosdijkoerier zo'n hobbyist. Dit keer Toon van Kempen. Samen met zijn vrouw runt hij Schaats & Muts-museum Koud aan de Dijk.

Hoewel de verzameling van Toon en Wil van Kempen begonnen is met de ijsmutsen die Wil ooit kreeg, zijn de schaatsen intussen in de meerderheid. „Ja, ook schaatsen die in De Ronde Venen gemaakt werden”, zegt de inmiddels 74 jarige Toon van Kempen en hij laat een schaats van Arie Korver uit Vinkeveen zien. „Het is een korthals schaats. Die is bedoeld voor de korte baan. Kijk zijn merknaam staat erop!” Arie was de zoon van Dirk Korver die in Mijdrecht smid was, kachels maakte en wiens zoon Antoni het bedrijf uitbouwde tot constructiewerkplaats. Dirk Korver had zijn bedrijf van 1905 tot 1920 en maakte in die tijd ook schaatsen. „Maar van hem heb ik geen schaatsen gevonden”, aldus Van Kempen. Ook in Mijdrecht zat er nog een

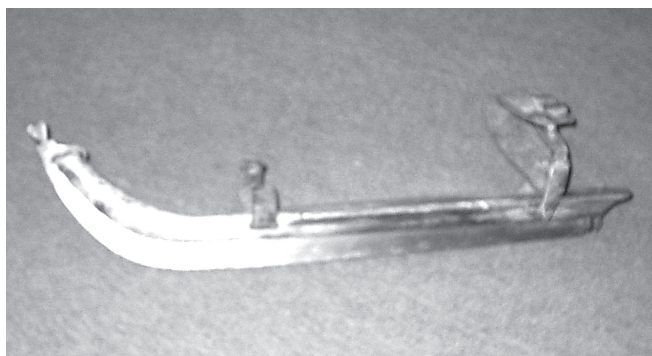

Dirk Stichter (werkzaam van 1820 tot 1860), zoon van Willem Stichter, die ook weer van beroep smid was en eveneens zich toegelegd had op het maken van schaatsen. „Het schijnt dat op zijn grafsteen bij de NH kerk in Mijdrecht nog een schaats staat afgebeeld”. Ook was er nog een Arie Korver in Oudhuijzen, zoon van veenman Dirk Korver. Arie vestigt zich in 1877 als smid aan de Herenweg in Vinkeveen. Later is in de smederij nog lange tijd een groentezaak gevestigd geweest.

Arie maakte tussen 1880 en 1920, behalve werktuigen en gereedschappen, de friese schaats en won in 1879 de zilveren medaille op de schaatstentoonstelling in Zaandijk. Verder weet Toon nog te vertellen dat in Vinkeveen ook Willem Börger de krulschaats maakte tussen 1885 en 1959, naast het maken van turfgeredschap en beslag voor turfschepen.

Toon van Kempen, oud rietdekker, was zelf altijd een verwoed schaatser en heeft nog met Ard Schenk en Kees Verkerk gereden. „En ik kreeg van die jongens die schaatsmutsen, waarmee mijn verzameling begon”, zegt Wil, „En later bracht ook Richard, onze zoon, die marathonschaatser was, veel mutsen mee. Zelfs nog een van de Olympische Spelen.”

Toen de eerste schaatsen zich achter de mutsenverzameling schaarden, kwam de groei er meteen goed in. „Als mensen weten dat je dat verzamelt, dan komen ze overal vandaan met oude schaatsen. Nu nog steeds. En ik zeg nooit 'nee', want als ik ze al heb, dan weet ik er

wel weer iemand anders voor”.

Toon laat zien hoe hij de oude schaatsen achter in het museum schoonmaakt. „Als rietdekker had ik hier mijn werkplaats, maar nu is dit dan helemaal museum geworden”. Op 19 augustus 2005 werd het museum officieel geopend door Bob de Jong, Olympisch kampioen op de 10 km en wereldkampioen langebaanschaatsen. „Maar toen had ik nog niet de helft van wat ik nu intussen al weer heb”, zo zegt de schaatsverzamelaar. Volgens Toon had elke provincie wel zijn eigen schaats en een eigen naam voor die schaats.

„Maar net als een rieten dak is ook het schaatsen uit armoe begonnen. Om je op het ijs te kunnen voortbewe-
gen, begon men een been van koe of paard met paling-
vel onder de schoen te binden. Dat was vanaf het jaar
700 en men noemde dat een glis. Pas in 1400 werd
ijzer gebruikt. Eerst nog ter dikte van een glis, maar
vanaf 1600 begon men meer een dunner ijzer te maken
en ontstond de eigenlijke schaats. Het ijzer, dat ‘schen-
kel’ heet, werd gemaakt door de smid en de ‘voetstap-
pel’, die van hout is, werd gemaakt door een timmer-
man, wagenmaker of meubelmaker.” Ook van de glis
heeft Van Kempen een voorbeeld.

Het museum van Toon en Wil, waar intussen ook
arresleeën, het Bartlehiem bruggetje en ‘alles wat met
de winter te maken heeft’ te zien is, is dagelijks
geopend op afspraak van voornamelijk groepen
bezoekers. Veel familieuitstapjes hebben het museum

als doel. In de zomer bestond het
bezoek vaak uit recreanten die voorbijfietsen. Het
museum is gelegen aan de Kromme Mijdrecht 50 in
De Hoef. Dat is vlak naast de Pondschoekersluis.

„Nee, ik weet niet naar wie alles gaat als ik er niet
meer ben. Mijn kinderen hebben geen belangstelling.
Maar ik lig er niet wakker van. Ik ben niet bang dat het
verloren gaat”, aldus Van Kempen.

De historische vereniging houdt zich aanbevolen voor
foto's, brieven, kranten of ander historisch oud materi-
aal, dat dan een plaatsje kan krijgen in het archief van
de vereniging of waarvoor de leden verzamelaars
weten. Dus voor wie opruimt: denk eerst even aan de
Proosdijlanden.

Als er in 1807 en 1808 plaatselijke weekbladen zouden zijn geweest

Door Fred de Wit

Tegenwoordig krijgen wij elke week een plaatselijk blad in de brievenbus. Hierin staan mededelingen van de gemeente, verslagen van commissie- en raadsvergaderingen, berichten over diefstal, ongelukken, branden en nieuws van verenigingen. En aan de hand van diverse foto's kan men zich een beeld vormen van de gebeurtenissen. Ook is er altijd ruimte waarin inwoners hun ongenoegen of waardering kenbaar kunnen maken over bepaalde gebeurtenissen in de gemeente. Deze huis-aan-huisbladen komen gratis in de bus. Dit wordt mogelijk gemaakt door de advertentie-inkomsten. Als dit in 1807 en 1808 mogelijk was geweest, dan hadden ongetwijfeld onderstaande berichten bij u in de bus gelegen. Maar zou er behoefte aan zijn geweest? Ik denk het niet, afgezien nog van het feit dat het financieel onmogelijk zou zijn geweest omdat er toen geen behoefte was om te adverteren.

Mijdrecht had slechts een klein aantal inwoners, die hoofdzakelijk woonden op Hofland, Dorpsstraat en Bozenhoven. De inwoners van Amstelhoek en De Hoef waren vooral op Thamen en Uithoorn georiënteerd. Groente werd geteeld in de tuin en brood kocht men bij de bakker die het dichtst bij woonde. En melk haalde men bij de boer. Voor de andere grote levensbehoeften had men over het algemeen maar één leverancier in het dorp, dus keus was er niet. Wel kwamen er venters aan de deur en van hen werd dan ook het een en ander gekocht. Brievenbussen waren er niet, dus als er een weekblad zou zijn geweest had men dit persoonlijk moeten afgeven. Omdat de oppervlakte waarop men woonde zo klein was, wist men onmiddellijk wanneer er iemand overleden was, waar een brand was uitgebroken of een diefstal was gepleegd. Men had eenvoudig geen krant nodig. Daarbij kwam dat er veel inwoners waren die geen schoolopleiding hadden gevolgd en daardoor niet konden lezen of schrijven.

In Het Utrechts Archief kan men veel gegevens vinden over kleine en grote gebeurtenissen, die zich voordeden in het verleden. Zo ook over enkele zaken, die twee eeuwen geleden de aandacht van de justitie trokken. Vandaar dat de namen van Salomon Abrahams, de stakker Joseph en van de zussen Maria en Willemijntje aan de vergetelheid kunnen worden ontrukkt.

Winkelinbraak te Mijdrecht

Op 30 juli 1807 zijn uit de winkel van Wolf Jacobs te Mijdrecht acht kledingstukken en vijf guldens aan geld gestolen. De contanten zaten in een broekzak. De gedupeerde middenstander Wolf Jacobs vermoedt dat de diefstal is gepleegd door de Amsterdammer Salomon Abrahams, die bij hem in huis was om zijn kinderen te onderwijzen, maar plotseling is verdwenen. Vast komt te staan dat de overbuurvrouw, Jannetje van Kolen, op de bewuste dag 's morgens om vier uur een jongeman uit het venster van de woning van Wolf Jacobs heeft zien klimmen. Maar zij heeft niet geconstateerd dat die iets bij zich had en ook niet of het de jongen was die van de diefstal wordt verdacht. Zij kende hem wel, want Wolf Jacobs had deze jongeman in huis genomen omdat daar ook een school gevestigd was voor joodse kinderen. Schoenmaker Dirk Rijkenberg heeft verklaard dat hij die dag tussen vier en vijf uur de verdachte heeft gezien op Hofland en dat die waarschijnlijk op weg was naar Uithoorn. Hij had een mandje bij zich. Rijkenberg omschreef hem als iemand met een bol en pokdalig gezicht. Hartog Levi, wonend te Waverveen, heeft in die vroege morgen omstreeks vier of vijf uur twee schapen gedreven in de Dorpsstraat. Voor het huis van Wolf Jacobs ontmoette hij de jongeman die daar een joodse school hield. Hij heeft met hem gesproken en hem gevraagd waar hij op dat vroege uur mee bezig was. De jongeman heeft hier op geantwoord dat hij een kaas naar een boer moest brengen. De verklaringen van de bestolene en de getuigen zijn door de schout genoteerd en ondertekend. Opvallend is dat Hartog Levi zijn verklaring ondertekende met joodse letters. Of de zaak tot een oplossing komt en de verdachte als dader kan worden aangemerkt, blijkt helaas niet uit de beschikbare stukken.

Lijk gevonden in de polder bij Uithoorn

Het hof van Utrecht heeft bericht ontvangen van de schout van Oudhuizen dat op 29 augustus 1807 in de polder bij Uithoorn een lijk is gevonden. Het gaat om het stoffelijk overschot van een onbekend manspersoon. De schout wil geïnformeerd worden over wat hem te doen staat. De provincie reageerde onmiddellijk en stuurde een aantal mensen, waaronder een chirurgijn, naar Oudhuizen om het lijk te onderzoeken. Het ontzielde lichaam lag op de rug, de handen uitgestrekt. De kleding bestond uit een versleten zijden doek, een oude, boeren wambuis, een gebloemd versleten hemdrok met stalen knopen, boeren kousen en schoenen. Iets verder van hem lagen een oude versleten hoed en een wandelstok. De spullen, die in de zakken werden aangetroffen, getuigden van armoede. Het lichaam was in verre staat van ontbinding en het achterhoofd was reeds verteerd. Genoteerd is dat de ogen onherkenbaar waren. Daarom besloot men de overledene met de grootste spoed op 31 augustus te begraven. De dag voor de teraardebestelling meldde zich Johannes Lippen, ongeveer vijftig jaar oud, wonende bij Gerrit Bussing in de herberg Veenland onder Uithoorn. Hij vertelde dat hij gehoord had dat een persoon in het veld lag te Mijdrecht en dat hij daar naar toe was gegaan met enige bovenlanders. (Met de aanduiding "bovenlanders" worden bewoners van het hoger gelegen, niet verveende, deel aangegeven, dat zich langs de rivier bevond) Hij heeft ter plekke de man, die Joseph heet, zien liggen en onmiddellijk herkend aan zijn stok en kleren. Verder vertelde hij dat Joseph op 22 augustus, omstreeks vier uur in de middag, bij hem het huis had verlaten. Hij had daar ongeveer vier weken ziek gelegen. Hij wilde naar zijn baas te Mijdrecht - waar hij voor zijn ziekbed had gewerkt - om geld te halen. Hij was vervolgens niet weer naar thuis teruggekeerd, maar dat kwam wel meer voor. Joseph was turfsteeker van beroep. Door ziekte was hij "achterop" geraakt. De vrouw van Lippen leende hem af en toe wat geld. Hij moest haar nog voor ongeveer vier of vijf gulden terugbetalen. Joseph was volgens de verklaring van Lippen een geschikte man die zich niet aan drank te buiten ging en die niet meer in staat was om zijn slaapgeld te betalen. De schout van Mijdrecht is op 25 augustus op de hoogte gesteld van het overlijden van Joseph door Johannes Verkast. Deze achttienjarige jongeman verklaarde dat hij op 24 augustus een man had gezien, die er zeer zwak uit zag en op zijn stok uitrustte bij de droogmakerij. De volgende dag was hij daar weer, toen in gezelschap van zijn vader. Hij zag de man toen weer en dacht dat hij sliep, doch later constateerden zij dat de man dood was. Uit de archiefstukken blijkt dat deze getuige daarop naar de schout van Mijdrecht is gegaan om het voorval te melden. Naar aanleiding van deze bekend geworden feiten concludeert de chirurgijn dat betrokkene daar ter plekke is gestorven en dat er van misdrijf geen sprake is. De zaak werd hiermee afgesloten.

Zelfmoord na ontslag

Toen Maria Bakker, weduwe van Leendert Linschoten, na een boodschap gedaan te hebben naar haar woning terugkeerde, vond zij haar zus Willemijntje Bakker, met wie zij samen één kamer bewoonde, liggend voor de onderdeur. Zij had het huis 's morgens op 3 mei 1808 om acht uur verlaten. Vreselijk geschrokken heeft zij haar buurvrouw Grietje Stofberg geroepen, die onmiddellijk kwam. Die constateerde (ook) dat Willemijntje zich aan de klink van de deur had opgehangen. Buurvrouw Stofberg heeft het hangende lichaam dadelijk losgesneden en is vervolgens naar chirurgijn Bouwman gegaan, die direct mee kwam. Hij constateerde dat Willemijntje dood was. Maria en Willemijntje werkten eerder allebei in de turfwinning. Maar veenman Claas Versluis, werkzaam bij Willem van Buren, had hen in de eerste week van april onverwacht ontslagen. De beide zussen hadden zich dat erg aangetrokken, omdat hierdoor hun inkomen weg viel. Willemijntje en Maria hadden dus veel zorgen over hoe zij verder aan de kost moesten komen. De verhouding tussen de zussen was goed. Maria verklaarde dat Willemijntje in een zwaarmoedige bui had gezegd dat de wereld haar te nauw werd. Maria heeft - zo verklaarde zij - toen nog geprobeerd haar zuster op andere gedachten te brengen, maar dat is niet gelukt. Willemijntje heeft tijdens haar afwezigheid de hand aan zichzelf geslagen.

Geraadpleegde bronnen voor "Winkelinbraak in Mijdrecht" en "Lijk gevonden in de polder bij Uithoorn": HUA 239-1 inv. 92-96. Hof van Utrecht betreffende de criminele rechtspraak en politie.

Geraadpleegde bron voor "Zelfmoord na ontslag": Criminele Rechtspraak HUA 239-1. 97

Herinneringen vervagen, maar verdwijnen nooit

Door Joop Frankenhuizen

In dit deel van deze serie is het woord aan Jan van Egmond. Hij is een telg uit een familie die in Vinkeveen decennia lang naam heeft gemaakt en waar minstens één zoon (de derde) in het gezin de naam Dirk moest krijgen. Meisjes volgen de naamgevingstraditie van moeders kant, jongens die van de vader. In 1924, in Waverveen geboren, verhuist kleine Jan, vier maanden oud, naar de Spoorlaan in Vinkeveen. Vijfenzeventig jaar van zijn leven zal hij daar wonen en meemaken hoe daar, met aan de ene kant een station en aan de andere kant een betonfabriek en daar tussenin een woonwijk, wordt geleefd en gewerkt. In zijn jonge jaren helpt hij in het strobedrijf van zijn ouders en op de boerderij van zijn grootvader. Dan, midden in de oorlog, wordt hij in het kader van de Arbeitseinsatz gedwongen twee jaar in Duitsland te werken om in de jaren daarna te worden geconfronteerd met de afbraak van het spoor en de grote veranderingen die daarop volgen. Zijn terugblik op 75 jaar Spoorlaan verwoordt hij met: "Uit de grond van mijn hart. De Spoorlaan. Heel apart."

Het begin

Begin 19e eeuw is Vinkeveen een arm en nogal geïsoleerd dorp. Over water kun je met de boot bijna overal komen. Over de weg met de auto wordt dat meteen een stuk moeilijker. Wil je naar Utrecht dan kan dat via de Demmerik, bij café De Schans de Ter Aase Zuwe op en dan richting Breukelen. Naar Mijdrecht en verder lukt het via de Wilnissse Zuwe (nu de Uitweg). Maar wil je naar Amsterdam dan is de beste weg in die tijd via Breukelen en dan over de straatweg langs Baambrugge naar de hoofdstad. In 1910 lijkt daar verandering in te komen. Op zo'n 500 meter van de dorpskern verrijst op een kale vlakte langs de Demmerik een stationsgebouw en wordt er gewerkt aan het leggen van rails als onderdeel van de nieuwe treinverbinding Uithoorn - Nieuwersluis. Grote opluchting dan ook wanneer eindelijk na veel geharrewar in de gemeenteraad op 1 december 1915 het station in Vinkeveen officieel in gebruik wordt genomen. Opmerkelijk bij dat geharrewar is dat twee weken later, op 18 december 1915, de gemeenteraad besluit geen subsidie aan de Hollandse IJzeren Spoorweg Maatschappij te verlenen, want "de aanleg van het spoor is niet in het belang van Vinkeveen." Dat ze daarmee wel de boot gemist hebben, heeft de geschiedenis ons geleerd.

De Spoorlaan

Even opmerkelijk is dat hetzelfde gemeentebestuur even later toch in de gaten krijgt dat een treinstation in het dorp een centrale plaats inneemt en het duurt dan ook niet lang of er wordt besloten langs het spoor een woonwijkje met moderne middenstandswoningen te bouwen. Het kampje land waarop gebouwd kan worden is echter zodanig breed dat er alleen aan de zuidzijde van het spoor ruimte is. De eerste woningen verrijzen rond 1919 waarmee de Spoorlaan is geboren.

Deze foto toont het station in Vinkeveen anno 1930. Op de voorgrond de nog smalle Demmerik met de naastgelegen brede wetering waarover de ijzeren spoorbrug.

Maar daar blijft het niet bij. Midden jaren twintig probeert een aantal vermogende inwoners om buiten het turfmakersseizoen werkgelegenheid voor veenarbeiders te garanderen. Het resultaat komt in 1925 met de vestiging van Vinkeveense Onderlinge Beton Industrie, beter bekend als de Vobi. Het bedrijf begint in een houten loods achter de rij huizen aan de Spoorlaan met het maken van betonnen funderingen voor kassen en betonnen tegels. De oude grindweg naast het spoor wordt de nieuwe toegangsweg tot de loods.

Een minder frisse toestand

De bebouwing aan de Spoorlaan destijds bestond volgens Jan van Egmond uit drie blokken huizen. Het eerste blok, haaks op de westkant van de Demmerik, omvatte zes huizen met daartussen hier en daar portieken. Het middelste blok stond wat naar achteren en telde vier huizen waaronder twee extra grote. Het laatste blok bestond weer uit zes huizen. Jan woonde met zijn ouders, zijn zuster en twee broers in het eerste blok op nummer acht. Ieder huis had aan de slootkant een eigen stoep waarop de bewoners in de sloot de was

konden spoelen. Probleem echter was dat die sloot aan de kant van de Demmerik was afgedamd. Geen doorstroming dus en daardoor, zoals Jan het noemt, “een minder frisse toestand.” Wel had ieder gezin bij het huis een eigen WC put. Maar omdat er in die beginjaren nog geen riolering was moest die put wel regelmatig worden gelegeerd anders werd het een smeerbeel. De Spoorlaan telde toen ook al twee openbare houten vuilnisbakken, wel allebei zonder deksel en bestemd voor het afval van de omwonenden. Hoe en door wie die bakken gelegeerd werden, is niet bekend.

Nauwe onderlinge banden

Het allerleukste voor de jeugd was het spoorterrein. Daar stonden o.a. twee schuren. Een voor opslag van brandstoffen, de andere voor hooi en stro. “In de kolenshuur speelde je niet”, vertelt Jan, want dan werd je smerig van het kolengruis. De schuur met strobalen was meer in trek. Daar konden jongelui ontdekken wat het verschil was tussen een jongen en een meisje. Lachend: “Alleen jammer voor die jongelui dat die schuur ’s nachts dicht was.

De Spoorlaan telde rond 1935 veel grote gezinnen met soms wel met meer dan tien kinderen. Vanwege de grote afstand tot het dorp was men erg op elkaar aangewezen. Zo was de RK school drie kilometer verderop en de Chr. School één kilometer. De protestante jongens uit Waverveen moesten langs die katholieke school om bij hun school aan de Herenweg vlak bij de Heul te komen. Dat resulteerde volgens Jan hier en daar nog wel eens in minder vriendelijke wederzijdse opmerkingen. Hijzelf had daar geen last

van want hij kwam van de andere kant.

Als er ergens een bal te vinden was, werd er gevoetbald. Op die manier wist de Spoorlaan aan Hertha later veel goede spelers te leveren. Zwemmen deed je in de ringvaart achter de Vobi. Eerst door twee meter zand, dan door 30cm dikke modder. Soms ook even verderop ook achter de groenteveiling, maar daar moest je vaak tussen het groenafval je weg proberen te vinden. Grote pret leverde het houten, met zand gevulde, stookblok op het spoorterrein. Nog groter pret om met z’n allen te proberen een wagon met een grote bons tegen dat blok te duwen. Jan kan er nog om lachen. (zie foto 2)

Achterom is de deur altijd open

Voor de jeugd was het spoorterrein machtig interessant. Vooral de op afstand bediende wissels. “Soms mochten we in de wachtkamer, maar moesten dan wel rustig zijn.” Aan het begin van de Spoorlaan stond de kruidenierswinkel van A. Kuiper, later werd Hein Röhling daarvan de uitbater. Sluittingstijden kenden de omwonenden niet, achterom was de winkel altijd open. Veel aankopen gingen op de pof. Sterker nog de groenteman, de slager, de bakker gingen de straat langs om te vragen of er nog iets nodig was. Maar dan moest je het wel vroeg laten weten, want dan kon het bestelde ’s middags nog worden afgeleverd. “Zo ging dat bij ons”, herinnert Jan zich. Ook herinnert hij zich nog de straatmuzikanten. Ze belden aan en als je opendeed begon er iemand, met een centenbakje in zijn hand, te zingen. Toen dat later verboden werd, kwamen ze met dat centenbakje achterom.

Naast de winkel van Röhling stond aan de Demmerik het café van Joris van Dijk. Die deed ook aan de

Deze foto toont het spoorterrein anno 1948 gezien vanuit de woning van Jan van Egmond. Op de voorgrond diens vrachtauto, de weegbrug, het verhoogde perron om het uitladen van vee te vergemakkelijken en het stookblok. Op de achtergrond het openbare toilet, in spoorwegtermen retirade genoemd en de loodsen. Alle retirades langs het traject waren gelijkvormig.

verkoop van fietsen, maar daar zat in niet zoveel handel in. Wel toen de radio kwam opzetten en er allerlei voorzieningen in de woningen kwamen, zoals het aanleggen van sanitair en elektriciteit. Diploma's had je nog niet nodig. Want als je het goed deed, kwam dat diploma later vanzelf. Het café liep goed. Je kon er drank ook los kopen. 's Avonds moest je achterom en dan goed oppassen voor die grote herdershond.

De oorlogsjaren

Dan komen de oorlogsjaren. De naam Jan van Egmond staat in het bevolkingsregister van Vinkeveen en de Duitse bezetter ziet in 1942 dat hij achttien jaar oud is en roept hem op voor de keuring door de Arbeidsdienst. Geen ontkomen aan, hij wordt goedgekeurd en moet aan het werk. Dat wordt, januari 1943 in Wolvega, grond egaliseren. Maar eerst in uniform leren salueren en marcheren, orders accepteren en dan iedere dag in colonne zingend naar het werkterrein. Een half jaar later, tijdens verlof, kan hij op het gemeentehuis intekenen voor een Ausweis. Hij zou dan vrij man zijn en niet naar Duitsland worden gestuurd. Maar dat blijkt een misrekening, want in juni volgt onverwachts een oproep om daar te gaan helpen met het binnenhalen van de oogst. "Gewoon smeerlapperij", laat hij boos weten. "Was bedoeld om achter namen van jonge mannen te komen." Hij wordt subiet op transport gezet richting Duitsland. Na veel omzwervingen belandt hij bij de Volkswagenfabriek in Hannover en wordt daar vrachtwagenchauffeur. Op en neer naar Keulen, het hele Rijngebied door, zelfs tot aan Berlijn. Onderweg krijgt hij te maken met de vele bombardementen die de geallieerden in die tijd zijn begonnen. Maar hij is nog jong en bekijkt alles dan nog nuchter, zoals veel jongens van zijn leeftijd.

Alles verandert

In april 1945 is Jan weer thuis, ook weer na veel omzwervingen. De wederopbouw begint. Bello, het treintje tussen Uithoorn en Nieuwersluis, is weer regelmatig gaan rijden en ook de groenteveiling draait weer, mede dankzij de treinverbinding. Drie keer per week is er nog volop activiteit, maar als snel dient de centralisatie in het veilingwezen zich aan. De Vinkeveense veiling stopt ermee. De Vobi daarentegen blijft groeien. Jan van Egmond is druk met de strohandel en de kuikenbroederij die zijn vader vóór de oorlog was begonnen. Vooral het stro opkopen en leveren aan boeren is zwaar werk. Valt niet mee balen van zo'n 50 kilo te versjouwen omdat je met de auto niet op ieder erf kan komen. Turfmolm zat zelfs in balen van 100 kilo.

In 1953 ontmoet Jan van Egmond in De Hoef Maartje Stam. In november 1954 trouwt het tweetal en betreft een woning midden in het dorp aan de Herenweg. Maar het werk ligt op de Spoorlaan. Het duurt dan ook niet lang of het echtpaar ruilt de woning tegen het ouderlijk huis. Jan en Maartje naar de Spoorlaan, vader en moeder met broer Piet naar de Herenweg. Met de komst van de A2 in zicht moet ook Bello het onderspit delven, want een kruising met de autosnelweg zit er niet in. Op 2 september 1950 wordt het personenvervoer gestopt. Niet zo gek, want de lijn is eigenlijk nooit een succes geweest. Het goederenvervoer gaat beperkt door tot 1968. Op 30 mei 1986 verdwijnt de treinverbinding tussen het veen-weidegebied en de Vechtstreek definitief in de geschiedenisboeken.

In 1970 worden de huurhuizen aan de Spoorlaan afgebroken, want de heipalen laten renovatie niet toe.

Deze foto toont het station anno 2009 met de drie inmiddels monumentale zandlinden.

Jan's huis blijft gespaard omdat hij het ooit heeft gekocht en hij het verhaal van de woningbouwvereniging over die heipalen nooit geloofd heeft. Bouwketen zorgen voor tijdelijke huisvesting, maar veel bewoners laten het zo ver niet komen en verhuizen. Nieuwe bewoners trekken in de nieuwbouw. Weg sfeer, weg gezelligheid.

Einde oude Spoorlaan

Naast de strohandel heeft Jan van Egmond in de loop der jaren ook zijn pluimveebedrijf verder uitgebouwd. Vertederd vertelt hij hoe een kuiken uit het ei kruipt. Hoe het vogeltje met de stekel op het snaveltje van binnenuit de dop van het ei kapot maakt en dan met de pootjes op de dop uit het ei wipt. Zo heeft hij veel kuikens geboren zien worden en zien opgroeien tot kippen. Hij vertelt over het kampje grond dat hij heeft kunnen kopen om daar zo'n 1400 m2 aan schuren neer te zetten. Tot 1970 gaan de zaken goed. Dan moeten de kippen verdwijnen en komen er bedrijfjes in de schuren. Jan gaat er zelfs boten bouwen. Gaandeweg worden de schuren bouwvallig en worden afgebroken. Midden jaren zeventig komt de UBA naar de Spoorlaan en bouwt er veertien nieuwe woningen waarmee het oude aanzien definitief verandert. Gelukkig is Jan er in geslaagd zijn woning van afbraak te redden en er zelfs een vrijstaande woning van te maken. Hij is dan een druk baasje geworden, zit namens het CDA in de gemeenteraad, is secretaris van de ijsclub 'Voorwaarts' en is ook daarnaast nog tweede voorzitter van de middenstandsvereniging en de kleindierenvereniging. In 2000 stopt Jan van Egmond definitief met alles. Zijn bedrijf en woning aan de Spoorlaan zijn opgedoekt en hebben plaats gemaakt voor een wooncomplex. Jan en Maartje wonen nu aan de Dodaarslaan.

Tot slot

Het stationnetje in Vinkeveen staat er nog steeds, maar alles wat aan de spoorlijn herinnert is verdwenen. Een smal verhoogd talud aan oostkant van de Demmerik tegenover het station laat zien waar ooit rails heeft gelegen. Ook de wetering langs de Demmerik bestaat al lang niet meer. Heeft plaats gemaakt voor wegverbreding. De Demmerik wordt door aanwonenden nu als racebaan betiteld ondanks de 30 km borden en de enkele wegversmalling. Wel staan er naast het station nog drie unieke zandlinden. Ooit stond er een hele rij vanaf de Heul tot aan het spoor. De meeste hebben moeten wijken voor allerlei expansiedriften. Gelukkig vallen die drie nu onder monumentenzorg waarmee voorkomen wordt dat er op een of ander moment de bijl in gaat. Jan van Egmond, inmiddels 85 jaar oud, blijft het zeggen: "Uit de grond van mijn hart, de Spoorlaan, (was) heel apart."

Lezing over de boerderijen in 'Het Groene Hart'

Donderdag 18 februari 2010

De heer Piet den Hertog uit Vianen zal op donderdag 18 februari 2010 een lezing geven over boerderijen in "Het Groene Hart". Hij zal vertellen over de historische achtergronden van de boerderijen in dit gebied, met aandacht voor de plaats, de constructie, de bouwmaterialen en het gebruik van boerderijen. Ook zal er aandacht zijn voor enkele boerderijen uit De Ronde Venen. De heer Den Hertog is technisch adviseur van de Boerderijen Stichting Utrecht. Deze stichting steunt boerderij-eigenaren bij het in stand houden van de karakteristieke boerderij en erf.

Ze geeft bijvoorbeeld advies aan eigenaren die hun boerderij willen restaureren en aan boeren die een bijgebouw willen herbestemmen tot bv. Bed & Breakfastlocatie, of hun boerderij tot woonhuis willen laten verbouwen.

Elk jaar wordt er een 'boerderij van het jaar' gekozen. In 2008 werd de zorgboerderij 'Bethlehem' aan de Amstelkade hiervoor uitgezocht. Bij die boerderijen wordt een gevelsteen ingemetseld en de eigenaars krijgen een oorkonde en een aquarel van hun pand.

T-huisboerderij 'Bethlehem', pangedekt zadeldak met windveren, gekorniste wenkbrauwen 1885

Locatie: Hervormd Verenigingsgebouw, Herenweg 207 te Vinkeveen
Aanvang: 20.00 uur.

Wiesje Dijkxhoorn

THEO DE SCHRIJVER 1934 - 2009

Een werker van het eerste uur

Mijn eerste herinnering aan het werk van Theo dateert van 1985 toen hij op ludieke wijze zijn woning aan de Rechthuislaan in Mijdrecht had versierd. In die tijd kende ik hem nog niet maar nadat ik in 1989 in de Historische Vereniging "De Proosdijlanden" een bestuursfunctie ging vervullen heb ik nader met hem kennis gemaakt. Theo was een gedreven man met een uitgesproken belangstelling voor de geschiedenis. Hij was een verzamelaar en een man die, ondanks dat hij een administratieve functie had vervuld, zeer goed met zijn handen kon werken. In positieve zin een knutselaar die zich daarmee ook inzette voor de vereniging. Zo was het logo van de vereniging door hem ontworpen en dat is gedurende vijftientig jaar intensief gebruikt. Bovendien was hij in de beginjaren (van 1987 tot 1992) lid van het bestuur.

Als eerste had hij ideeën over hoe een historische vereniging met documentatie moest omgaan. Al snel werd hij de man die op allerlei wijzen mensen wist te benaderen voor het beschikbaar stellen stukken die betrekking hadden op de geschiedenis van Mijdrecht maar ook van de ander gemeenten in De Ronde Venen. Hij trachtte de mensen te bewegen om de in hun bezit zijn de boeken en prenten af te staan aan de vereniging. Als het niet lukte de originelen te bemachtigen maakte hij kopeeën om die in de steeds uitbreidende bibliotheek op te nemen. Theo De Schrijver heeft hiermede aan de basis gestaan van de huidige uitgebreide bibliotheek van de vereniging.

Tijdens zijn zoektocht naar documentatie ontdekte hij dat van de in het gebied verschijnende kranten niet veel meer beschikbaar was. Om een dergelijk hiaat in de toekomst niet te doen ontstaan, ging hij met assistentie van vrijwilligers belangrijke artikelen uit de streekbladen uitknippen om die te bewaren. Gedurende een tiental jaren is daardoor een uitgebreide verzame-

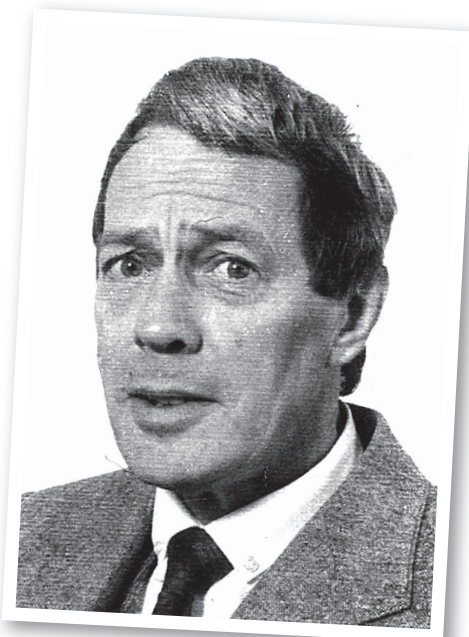
ling ontstaan. Toen de gemeente De Ronde Venen zelf dergelijke knipselkranten ging uitgeven werd deze activiteit beëindigd.

In de beginjaren was Theo eveneens druk met de "Proostkoerier" waarvan hij de naam had bedacht.

Zo kwamen de eerste edities van ons kwartaalblad tot stand grotendeels door zijn inspanningen.. Het allereerste exemplaar in 1985 was geheel zijn werk en was gewijd aan de viering van 900 jaar Mijdrecht/Wilnis.

Theo kreeg helaas te maken met een steeds verder afnemende gezondheid waardoor hij zijn werkzaamheden voor de vereniging niet meer kon doen. Uiteindelijk werd hij opgenomen in de verpleegafdeling van Maria Oord te Vinkeveen Voor zijn gezin waren dit uiterst moeilijke jaren. Op 29 juli 2009 is Theo op vijfenzeventigjarige leeftijd is overleden. Een groot verlies voor zijn familie maar ook voor onze vereniging. Een werker van het eerste uur is van ons heengegaan.

*Piet Grundmann
Oud-voorzitter*

Kijk ook eens op:
www.proosdijlanden.nl

Zoeken in het verleden

Door Fred de Wit

*Dit jaar bestaat de historische vereniging 25 jaar. Voor mij een reden om eens na te gaan hoeveel artikelen ik sinds 1984 voor onze Proosdijkoerier heb geschreven, omdat ik er van het begin bij betrokken ben. Omdat ik dat zorgvuldig heb bijgehouden kwam ik er tot mijn verbazing achter dat dit artikel het 150ste wordt. Met andere woorden: ik vier ook een klein beetje een jubileum. Daarom nu niet een specifiek historisch onderwerp, maar een bijdrage over mijn eigen beleving van 25 jaar historisch onderzoek. Immers het schrijven over een historisch onderwerp valt wel mee, maar onderzoek doen is veel moeilijker. Het oud-Griekse woord *historía* betekent namelijk "onderzoek, kennis verkregen door het doen van nasporingen". En daar is tijd voor nodig.*

De schrijvers

Vandaar dat de meeste schrijvers van de Proosdijkoerier gepensioneerd zijn. In het allereerste periode begon het onderzoek met het lezen van boeken of artikelen die betrekking hadden op de geschiedenis van De Ronde Venen. Dat waren er niet veel. Hierin werd soms verwezen naar gegevens die over ons gebied in de plaatselijke archieven aanwezig zijn. In het streekarchief in Breukelen is veel bronnenmateriaal te vinden. Maar ook in andere archieven, zoals het Nationaal Archief in Den Haag en het Utrechts Archief worden gegevens over de historie van Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen bewaard. Daarom worden deze archieven regelmatig door de schrijvers van de Proosdijkoerier bezocht. Gemakkelijk is dat zoeken niet en de uren die ze in deze archieven hebben doorgebracht, zijn niet te tellen. Na zo'n bezoek kom je tevreden thuis als je weer wat bruikbaar gevonden hebt, maar soms heeft het bezoek weinig of zelfs niets opgeleverd.

Het eerste bezoek

Als je nog nooit een archief hebt bezocht, is het wat onwennig. Allereerst moet men zich melden aan de balie waar ze vragen om een legitimatiebewijs. Vervolgens krijg je een archiefpas waarmee in de studiezaal archiefstukken kunnen worden opgevraagd. Het gebruik van een laptop is toegestaan maar de tas moet in een kluisje worden opgeborgen. Aantekeningen mogen alleen met potlood worden geschreven. Op de tafels in de studiezaal of in stellingen zijn "klappers" of mappen. Daarin wordt aangegeven onder welke nummers je de gewenste archiefstukken kunt opvragen. Dat is de eerste keren niet altijd even gemakkelijk, maar de studiezaalambtenaren zijn altijd bereid om je wegwijs te maken. En zo kom je er dan gaandeweg achter waar je zoeken moet. Vooral in het Utrechtse archief is men altijd zeer behulpzaam. Kopieën van archiefstukken kunnen meestal ook worden gemaakt, zodat je de bronnen niet hoeft over te schrijven. Dan kun je thuis in alle rust aan het schrijven van een artikel beginnen.

Cursussen voor archiefonderzoek

Verschillende archieven geven ook cursussen in historisch

onderzoek en in paleografie, d.w.z. kennis van het oude handschrift. Twee wijze lessen zijn mij bijgebleven. De eerste les luidt: Laat je niet afleiden. Met andere woorden: concentreer je alleen op hetgeen je zoekt, ook als je andere interessante feiten tegenkomt. De tweede les luidt: noteer, wanneer je iets vindt, direct de bron en de datum waarvan je dat gegeven vandaan hebt, zodat je het altijd terug kunt terugvinden om verder onderzoek te doen. Wees niet teleurgesteld als je niets gevonden hebt. Want evenals nu zijn er vroeger besluiten genomen, die nooit zijn uitgevoerd. Het is logisch dat je dan het resultaat van dat besluit niet vindt. Bovendien zijn er in de loop van de tijd archieven verloren gegaan. Ik heb ooit onderzoek gedaan naar Anthonie Pieter van Dishoeck, sinds 1728 proost van Sint Jan, omdat hij wellicht opdracht heeft gegeven tot het bouwen van het Rijksmonument in de Dorpsstraat 23 te Mijdrecht. Hij was tevens burgemeester van Vlissingen en lid van de Staten van Zeeland. In de archieven van Breukelen en Utrecht heb ik wel het een en ander over hem gevonden. Maar in de archieven van Vlissingen kon men mij niet helpen aan zijn testament omdat die archieven verloren zijn gegaan. Dat gebeurde in 1809 tijdens het bombardement van het stadhuis door de Engelsen in hun strijd tegen Napoleon. Ook in Middelburg moest men mij teleurstellen, want bij het bombardement van Middelburg in de meidagen van 1940 gingen ook daar archieven verloren. Tijdens de watersnoodramp in 1953 werden veel archiefstukken onleesbaar en moesten als verloren worden beschouwd.

Beeldvorming

Tegenvallers zijn er dus ook. Na een paar keer een archief bezocht te hebben, en zeker wanneer er gegevens worden gevonden over onze streek, waar niemand ooit aandacht heeft besteed, ga je met een tevreden gevoel naar huis. Na het verzamelen begint dan ordenen van het gevonden materiaal. En dan bekruipt je het gevoel om alles op papier te zetten en er een interessant verhaal van te maken. Voor die beeldvorming is het vaak nodig om de (terug)gevonden feiten en meningen met elkaar in verband te brengen. Al doende ontwikkel je die vaardigheden. Mij is dat ook zo vergaan. Je krijgt er plezier in. Vandaar dat dit mijn 150e artikel is voor de Proosdijkoerier..

Veertig jaar kijk op plaatselijk gebeuren

Door Joop Frankenhuizen

Krantenberichten vormen voor de geschiedschrijver vaak een welkome bron van informatie. Zij beschrijven het plaatselijk gebeuren soms op een heel andere manier dan bijvoorbeeld de notulen van bijvoorbeeld een (raads)vergadering waarin datzelfde gebeuren aan de orde is geweest. Op die manier kun je via de journalistiek achtergrondinformatie en sfeervorming verzamelen. In dit verband moet ik terugdenken aan de manier waarop het terugtreden van Vinkeveens burgemeester Blom destijds werd verwoord. Hij werd in de jaren zestig van de vorige eeuw uit zijn functie ontheven vanwege een scheve schaats die hij tijdens zijn ambtsperiode gereden had. Die schaats vond je niet terug in de persberichten of notulen, maar wel in de verschillende krantenberichten, die door betrokkenen al snel als een hetze werden aangemerkt.

Is het echt waar dat krantenberichten vaak overtrokken zijn en dat er soms subjectieve elementen inzitten? Wie kan op die vraag beter antwoord geven dan Nel van der Pol. Zij is redacteur bij het weekblad De Nieuwe Meerbode en heeft daar als bladmanager een dikke vinger in de pap. Veertig jaar al volgt zij het wel en wee in de Rondeveense dorpen en schrijft er over. Heel intensief volgt zij de politiek en geeft in 'haar' krant iedereen ruim gelegenheid te reageren op al dan niet vermeende wantoestanden. Hieronder een verhaard over haar belevenissen en wat De Nieuwe Meerbode voor de geschiedenis kan betekenen.

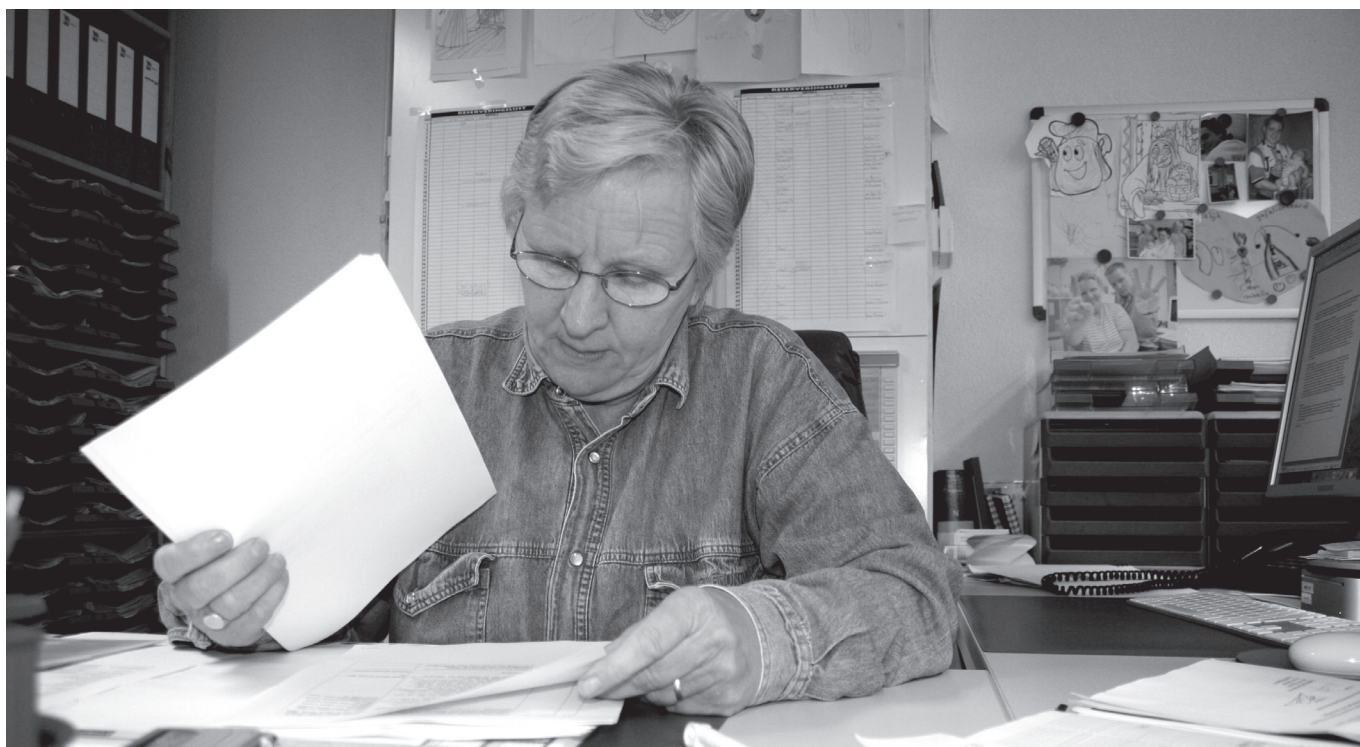
De leerschool

Achttien jaar is ze als ze voor het eerst te maken krijgt met de journalistiek. Het onderwerp is damesvoetbal.

Gert van der Roest, persman bij een groot bedrijf, vraagt haar om mee te doen met de oprichting en de promotie van een nationaal dameselftal en daar in dagblad Rijn en Gouwe iets over te schrijven. Al snel krijgt ze dan de smaak van het schrijven te pakken. Maar even snel volgt de harde werkelijkheid. Het is het verslag van een simpele raadsvergadering dat haar ruw wakker schudt. Uren had ze er aan gewerkt. Bijna alle gesproken woorden van begin tot eind keurig opgeschreven en bij de redactie ingeleverd. Dat de krant zo'n lange woordenbrij niet waardeert, wordt duidelijk wanneer ze bij de eindredacteur op het matje staat. Nel's leerschool blijkt begonnen.

Doorgaan tot ze 80 is

Al snel komt er een tweede krant bij. Het Utrechts

Nieuwsblad. Hard nodig, want van één krant kun je anno 1970 niet leven. De jaren gaan voorbij. Rond 1982 komt de grote ommezwaai. Het weekblad de Nieuwe Meerbode komt naar Mijdrecht en Jan Gouweloze (†) vraagt haar of ze als correspondent mee wil doen. Daar wordt niet lang over nagedacht. Natuurlijk doet ze mee. De luttele 200 gulden per maand voor een hele week werken wordt op de koop toe genomen. Nel van der Pol, gescheiden en moeder van drie zoons, is 32 jaar oud wanneer haar echte carrière begint. Nu is ze 59 en wil er nog lang niet mee stoppen. Haar wens? Er mee doorgaan tot ze 80 is.

Haar blad

De 'Nieuwe Meerbode' dateert van 1888. Het blad is gesticht door verlichte geesten die rond die tijd vooral in de Anti Revolutionaire Partij een grote rol spelen. Al snel is de 'Nieuwe Meerbode' dan ook een van de partijorganen van de ARP. Twee keer per week krijgen alle leden van de kieskringen Noord- en Zuid-Holland het nieuwsblad gratis thuisgestuurd. Grote namen uit die partij zorgen voor draagvlak en geven het blad bekendheid. Bekend zijn de minister-presidenten Colijn en Biesheuvel. Ouder nog is 'De Meerbode' met een kleiner verschijningsgebied en zonder politiek raakvlak. Dat blad dateert van 1882. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog wordt alle kranten een verschijningsverbod opgelegd tenzij ze ook berichten, die door de Duitse bezetter worden aangedragen, willen plaatsen. De 'Nieuwe Meerbode' weigert dit. Het is in strijd met de beginselen van de ARP. In 1941 moet het blad dan ook stoppen. 'De Meerbode' daarentegen wil doorgaan. Het gevolg van die beslissing komt na de oorlog. Een verschijningsverbod! Het is een zodanige ingreep dat de uitgever definitief met krant stopt.

De Nieuwe Meerbode komt terug

In de jaren zestig van de vorige eeuw komt het verschijnsel huis-aan-huisblad opdagen. De eerste h.a.h. bladen verschijnen in Amsterdam. Het zijn 'Het Wie-rings Weekblad' en 'De Echo'. De reden van die opkomst is een economische. Gebruik de tijd dat de drukpersen van de landelijke dagbladen stilstaan om er regionale bladen mee te drukken. De adverteerder in die regionale bladen betaalt de kosten. In de jaren zeventig komt ook een eind aan de binding tussen politieke partijen en hun nieuwsbladen. "Niet meer van deze tijd", is de algemene opinie. De aandeelhouders worden uitgekocht en de 'Nieuwe Meerbode' gaat verder, nu als onafhankelijk nieuwsblad. In 1982 verschijnt het blad als editie 2 voor het eerst in de Rondeveense gemeenten, Uithoorn en de Kwakel.

Gewoon hard werken

"Mijn dagindeling nu?", vraagt Nel van der Pol verwonderd. "Gewoon zes dagen in de week om zeven uur

opstaan, om acht uur naar mijn kantoor aan de Anselmusstraat. Het kantoor is tot vijf uur open. Maar dan ben je er nog niet. Gemiddeld drie keer per week zit ik 's avonds bij vergaderingen. Gelukkig heeft de computer veel werk uit handen genomen. Dat is vooral te merken bij het indelen van teksten en advertentiepagina's waar voorheen veel tijd in ging zitten. Desondanks mis ik het opmaken met de hand nog steeds. Dat vond ik altijd erg leuk werk", laat ze weten. Voor geschiedenis heeft zij grote belangstelling. Alleen jammer dat het vak op school nog steeds niet de aandacht krijgt die nodig is. Steeds minder lesuren waardoor steeds minder kinderen die iets van het verleden afweten. "Ik mag wel zeggen op school wordt het vak verwaarloosd. Wat weten de kinderen bijvoorbeeld nog van de oorlogsjaren? Is het niet opvallend dat ze pas in geschiedenis geïnteresseerd raken wanneer er thuis over gesproken wordt?"

Wat wel en wat niet

Haar voorkeur voor plaatselijke geschiedenis steekt ze niet onder stoelen of banken. "Als krant ben je dan wel niet bezig met geschiedenis schrijven, wij schrijven over het heden. Hoewel, zodra je het hebt opgeschreven is het al geschiedenis. Het is bijvoorbeeld aan de historische vereniging om te bepalen of wat een krant heeft geschreven ooit geschiedenis zal worden. Maar geschiedenis trekt mij zeker, vooral plaatselijk. Moet ook wel, want als je wilt schrijven over een gemeente en zeker bij politiek, moet je veel van deze gemeente en haar achtergronden weten." Het liefst blikt Nel terug op de periode na 1900, want die ligt bij veel mensen vaak nog goed in het geheugen. De onderwerpen? Kerkgeschiedenis en niet te vergeten de manier waarop onze streek is gevormd, zoals de verveningen en de droogmakerijen.

Dan een vraag waar onderzoekers soms tegen aanlopen. "Er zijn dingen in de gemeentearchieven die pas later openbaar worden. Hoe denk je daarover?" Ze moet er even over nadenken. Dan: "Notulen van raadsvergaderingen zijn tegenwoordig gewoon openbaar. Alleen wordt niet altijd alles genotuleerd. De naar mijn mening belangrijke opmerkingen schrijf ik altijd op, maar sommige vind ik echt niet terug in de notulen of zijn anders verwoord. Wanneer ik er dan op terugkom dan heet het: "Staat niet genotuleerd". Kijk ook eens naar de vele roze formulieren waarin zogenaamd vertrouwelijke informatie staat vermeld. Wat is vertrouwelijk en voor wie? Iets anders dat de berichtgeving en daarmee de geschiedenis beïnvloedt is de manier waarop tegenwoordig besluitvorming plaatsvindt. Zeker 70% van het (voor)overleg gaat via email en is voor de toekomst verloren. Waarom niet even een kopietje naar de krant, dan blijft het tenminste bewaard. Of mag dat niet? Straks worden raadsvergaderingen en ander overleg via de TV en internet uitgezonden, maar dat zal de verslaglegging niet echt verbeteren. Ik zie mezelf nog steeds als spreekbuis naar buiten toe."

Slopen

“Heeft de laatste herindeling geschiedenis geschreven?” Nel van der Pol denkt van wel en ziet de periode van na 1989 als een positief gebeuren. Maar het was niet allemaal rozegeur en maneschijn. Regelmatig heeft ze in de krant ook negatieve gebeurtenissen moeten melden. De vele branden in de loop der jaren, maar ook de sloopwoede, die vooral in Mijdrecht, in voorafgaande jaren aan de gang was, heeft ze met pijn in het hart zien gebeuren. Ook jammer, vindt ze, dat de gemeente er maar niet in slaagt het vandalisme terug te dringen. Fel: “Je weet niet half wat er allemaal gebeurt en wat daarvan officieel naar buiten komt. De Ronde Venen is wat dat betreft niet echt een rustige gemeente. De politie is onderbezet en lijkt een ondergeschoven kind geworden.

Een nieuwe herindeling zou daar verandering in kunnen brengen, maar dan moet het wel een grote herindeling worden, want alleen grote gemeenten krijgen meer politie. Toen ik nog kind was ging ik met vader en moeder vaak kijken naar die pauwen in die mooie tuin achter het notarishuis aan de Dorpsstraat. Toen die tuin moest wijken voor een bankgebouw begreep ik dat niet. Nu begrijp ik wel dat je niet alles kan bewaren, maar wel blijf ik zeggen: Waarom moest het pand van dokter Van den Berg weg? Dat had toch gerestaureerd kunnen worden? Waarom dat mooie oude gemeentehuis? Als er dan toch gesloopt moet worden waarom dan geen herbouw in oude stijl?”

Meer naar buiten toe

Over herbouw gesproken. Nel wijst naar de stedenbouwkundige afdeling. Volgens haar hebben de ambtenaren daar geen enkele weet van de geschiedenis. “Mensen die van buiten komen missen binding met het dorp. Je krijgt dan voorstellen die zijn gebrouwen vanachter een bureau of in elkaar gezet door een van buiten af aangetrokken adviesorgaan. “Laat wat we nog hebben dan met rust en koester dat”, is haar wens.

De historische vereniging kan wat haar betreft ook een duit in het zakje doen waar het behoud van oude dingen betreft door wat meer naar buiten te treden. “Ze kunnen van mij elke veertien dagen in de krant ruimte krijgen om aandacht aan de geschiedenis van de vijf dorpen te besteden, maar ze doen het niet.” Dan een andere vraag: “Houd de Meerbode een archief bij?” Het antwoord is bevestigend. Sterker nog, alle berichtgeving over de periode 1882 - 1950 is gedigitaliseerd. Dat archief is geschonken aan de gemeente Aalmeer en via de computer daar voor iedereen toegankelijk. De periode vanaf 1982, toen we in Mijdrecht en Uithoorn zijn opgestart met de Nieuwe Meerbode, is lokaal beschikbaar op krantenformaat.

Steeds maar weer die politiek

Haar grootste ergernis als journalist zijn de contacten

met de politiek en de dames en heren in het gemeentehuis. Met name de moeite die ze moet doen om informatie te krijgen. “Het huis van de gemeente is wat dat betreft een vesting”, vindt zij. Over gebeurtenissen die nooit naar buiten zijn gekomen wil ze niet praten. “Doe ik misschien veel later nog wel eens. Als ik dat nu doe, beschadig ik misschien mensen in hun carrière.” Ze wil wel praten over de periode Haitsma. Die had als burgemeester, fietsend door het dorp, met bijna iedereen contact waardoor hij over alles kon meepraten. Hij hield alles in de gaten. Als er een steen los lag meldde hij dat. Hoe anders is dit nu? Haar mening over raadsvergaderingen is duidelijk. “Die duren veel te lang. De raad manipuleert haar voorzitter en die reageert daar nauwelijks op. Er wordt alleen maar gepraat, naar elkaar luisteren is er niet bij. Je merkt het aan het publiek. Hoe voller de tribune, hoe meer er gepraat wordt en hoe groter het aantal herhalingen. Wat moet je daar nou over schrijven?”

Wel of niet selectief schrijven

De lijst met vragen wordt snel korter. Twee vragen resteren. “Moet je als krant altijd alles publiceren of moet je selectief zijn?” Het antwoord komt snel: “Altijd alles publiceren, maar wanneer je toch een grens wil trekken neem dan 25 jaar. Publiceren van gebeurtenissen, jonger dan 25 jaar, kunnen voor betrokkenen en hun nabestaanden soms belastend zijn.” De voorlaatste vraag gaat over hoor en wederhoor. Of wederhoor altijd toegepast moet worden. Aarzelend: “Hangt van de zaak af, je mist vaak een primeur wanneer je de andere partij ook raadpleegt. Maar.... in de Nieuwe Meerbode wordt de reactie van de andere partij altijd gepubliceerd.” De slotvraag: “Nog andere wensen?” “Ik ben nu adjunct directeur. Ik ben geheel mijn eigen baasje in mijn eigen kantoor. Beslis alles zelf, wat wil een mens nog meer. Ik ben zeer tevreden met mijn werk en ik hoop het nog velen jaren in goede gezondheid te doen”, aldus Nel van der Pol.

Surfen op het web (1)

Door Jaap Meulstee

Het wereldwijde web is een onuitputtelijke bron van informatie. In ons kwartaalblad willen we met enige regelmaat wijzen op mogelijk interessante sites voor geschiedenisliefhebber. Deze keer betreft het de relatief nieuwe website 'vkgeschiedenis.nl'

VKGeschiedenis.nl

De door het landelijke dagblad de Volkskrant geïnitieerde website biedt een schat aan actueel historische informatie. Historisch nieuws gekoppeld aan de historische betekenis ervan. Geschiedenisactiviteiten in velerlei vorm krijgen aandacht. De site wil ook nadrukkelijk een interactief karakter hebben. Via de inlogmogelijkheid met een eigen account kan een ieder zijn of haar historisch verhaal of foto kwijt.

Vervolgens staan er recensies op de site van laatstelijk gepubliceerde interessante geschiedenisboeken. Naast een hele reeks van nader beschreven historisch belangrijke momenten.

Handig is ook de historische kalender, waarop nog komende activiteiten per provincie gerubriceerd staan. Ook de activiteiten van onze vereniging zijn daar terug te vinden met daarbij de mogelijkheid van een directe link naar onze eigen site.

Het interactieve deel van de site betreft de deelpagina's 'vroeger in beeld' en 'vroeger verteld'.

Landelijke aandachtspunten op de site zijn de week van de geschiedenis, de grote geschiedenisprijs en de grote geschiedenisquiz. Voor een ieder die de aandacht voor de historie van de eigen regio wil koppelen aan een breder aandachtsgebied.

Het huis van de familie Klaassen in Mijdrecht. Circa eind jaren zeventig van de vorige eeuw heeft het huis plaats moeten maken voor de Provinciale weg. Deze foto en tekst zijn afkomstig van de website vkgeschiedenis.nl.

Verenigingsnieuws

Vijfentwintig jaar

Het is een bijzonder gegeven. Een historische vereniging, die zelf geschiedenis schrijft. Nu is een periode van vijfentwintig jaar niet direct iets waar de gemiddelde historicus erg van onder de indruk is. Maar voor ons als vereniging De Proosdijlanden is een periode van vijfentwintig jaar een mooi aanknopingspunt om publiciteit te genereren. We kijken tevreden terug.

Het begon allemaal in april met de presentatie van de jubileum-dvd. De duizend geproduceerde dvd-boxen met oude filmbeelden over de diverse binnen onze gemeente liggende dorpen, waren binnen een mum van tijd uitverkocht. De presentatie in de Rabobank op 20

april jl. was een gezellige en geslaagde happening. Maarten Kentgens, Ed Swaab en Peter van Golen druk met de inrichting van de tentoonstelling

Daarna volgde op 6 juni onze jubileumreceptie, die nog vooraf gegaan werd door een fietstocht langs diverse monumenten binnen onze gemeente. De fietstocht is door de deelnemers, ondanks de stevige wind, zeer gewaardeerd en onze receptie werd een geanimeerde bijeenkomst in de Willisstee. Zie hiervoor ook de Proosdijkoerier van september.

Intussen was de voorbereiding van de jubileumten-

toonstelling 'Tot de bodem uitgezocht' in volle gang. In ons regionale Museum De Ronde Venen in Vinkeveen keken we terug op de geschiedenis van onze regio in het algemeen en op die van onze vereniging in het bijzonder. De later huis aan huis verspreide Canon van de Proosdijlanden was een mooie leidraad voor de tentoongestelde zaken en beschreven periodes. Op 8 augustus was de druk bezochte feestelijke opening van de tentoonstelling.

Ongeveer gelijktijdig viel bij onze leden het dubbel-dikke septembernummer van de Proosdijkoerier op de mat, met hierin naast de bijdragen van onze vaste schrijversgroep ook een uitgebreide beschrijving van wat ons de afgelopen vijfen-twintig jaar als vereniging allemaal gebracht heeft. Onze werkgroep genealogie ten slotte organiseerde op 26 september in het Dorpshuis van Vinkeveen een speciale genealogiedag. Toelichting op het gebruik van de computer bij genealogisch onderzoek en diverse presentaties van een aantal betrokken instanties brachten de bezoekers in de gelegenheid nieuwe kennis op te doen over hun hobby.

Natuurlijk gaven al deze activiteiten en publicaties aanleiding tot de nodige reacties. Naast heel veel complimenten, waarvoor natuurlijk onze hartelijke dank, is er ook kritisch meegelezen in bijvoorbeeld onze Canon. Zo kregen we mee dat de gebruikte illustratie van de Irenebrug in Uithoorn eigenlijk de Lange brug betrof. Ook viel de opmerking dat de eerste bewoning van onze regio misschien wel rond 4.000 voor Christus heeft plaatsgevonden, in tegenstelling tot de door ons aangehaalde 5.000 voor Christus. Het geeft in ieder geval aan, dat er meege-dacht wordt en juist dat stellen we zeer op prijs.

Veel informatie over hobby

Bij de stand van de Historische Vereniging liggen foto's en andere informatie over Rondeveense families. (Foto: Jaap Maas)

VINKEVEEN – Het 25-jarig jubileum van de Historische Vereniging De Proosdijlanden was aanleiding voor de werkgroep 'genealogie' binnen deze vereniging, om op vrijdag een genealogiedag te organiseren op zaterdag 26 september. Deze werd gehouden in De Boel. Maanden van voorbereiding gingen aan de genealogiedag vooraf. Er werd hard gewerkt en diep nagedacht om aan hoog gegrepen verwachtingen te kunnen voldoen. Op uitnodiging hadden afge-

nomme verenigingen, die zich bezig houden met stamboom onderzoek, hun plaats achter de tafels ingenomen. 's Morgens en 's middags werden presentaties gehouden over het gebruik van de computer bij genealogisch onderzoek. De stamboomonderzoekers met een Duitse afstamming in de familie, konden op weg worden geholpen door de Werkgroep Onderzoek Duitsland (WGOD). Het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Vliet (RHC) presenteerde zich met een aantal toegangen in ge-

meentearchieven om een antwoord te geven op de vraag: 'Hoe zoek je wat in een archief?' De werkgroep 'genealogie' van de vereniging bood de bezoekers aan om te bemiddelen bij het zoeken van stambomen als een zoektocht vastloopt. Voor deelnemers en bezoekers was de genealogiedag niet alleen een gelegenheid om kennis op te doen voor hun hobby, maar ook een gezellige uit-gansdag waarbij zij op grani-meerde wijze wetenschap over familiegeschiedenis met el-kaar deelden.

In Museum De Ronde Venen Tentoonstelling 'Tot de bodem uitgezocht...' officieel geopend

Vinkeveen – Met het toeren van een officiële opening van de tentoonstelling 'Tot de bodem uitgezocht...' door de Historische Vereniging De Proosdijlanden, werd de tentoonstelling officieel geopend. De tentoonstelling is te zien in Museum De Ronde Venen van zaterdag 8 september tot zaterdag 20 september.

De tentoonstelling is te zien in Museum De Ronde Venen van zaterdag 8 september tot zaterdag 20 september. De tentoonstelling is te zien in Museum De Ronde Venen van zaterdag 8 september tot zaterdag 20 september.

In de tentoonstelling 'Tot de bodem uitgezocht...' wordt de geschiedenis van de Proosdijlanden van de prehistorie tot de heden verteld. De tentoonstelling is te zien in Museum De Ronde Venen van zaterdag 8 september tot zaterdag 20 september.

Een unieke uitgave:
de regionale canon

Met het huis-aan-huis verspreiden van onze regionale Canon beoogden we een nieuwe impuls voor ons ledenbestand. Een mooi cadeau voor alle Rondeveeners, dat direct het bestaan van onze vereniging en de werkzaamheden die we verrichten bij iedereen onder de aandacht bracht.

De ledenwinst is nog onvoldoende gerealiseerd, terwijl we ervan overtuigd zijn dat er nog een aanzienlijk potentieel aan leden in onze dorpen beschikbaar is. Vandaar onze oproep om binnen uw familie- of kennissenkring door te vertellen wat wij als vereniging allemaal bieden. Kennis maken met ons kwartaalblad is direct verbonden aan het lidmaatschap en voor heel veel leden de belangrijkste reden om aan te haken. U kunt ook een lidmaatschap cadeau doen. Gebruikt u hiervoor de beschikbare cadeaubon.

Beleidsplan en activiteiten

Op onze ledenvergadering in november presenteerden we ons nieuwe beleidsplan en de daaruit voortvloeiende activiteiten, die we in 2010 willen realiseren. Het gaat te ver om de volledige inhoud hier te herhalen. We verwijzen hiervoor graag naar onze website waar u deze stukken nog eens terug kunt zoeken; u kunt ze natuurlijk ook afdrukken en rustig nalezen. Een paar zaken willen we nog apart benoemen.

Zo hebben wij afscheid genomen van Dick Koeleman als bestuurslid. Dick heeft zich een periode georiënteerd op het bestuurslidmaatschap van onze vereniging, maar kwam toch tot de conclusie dat zijn prioriteiten bij het Museum en andere vrijetijdsbestedingen liggen. Hartelijk dank Dick voor de innemende wijze, waarop je het afgelopen jaar je inbreng binnen ons bestuur gehad hebt.

Welkom Marie-José

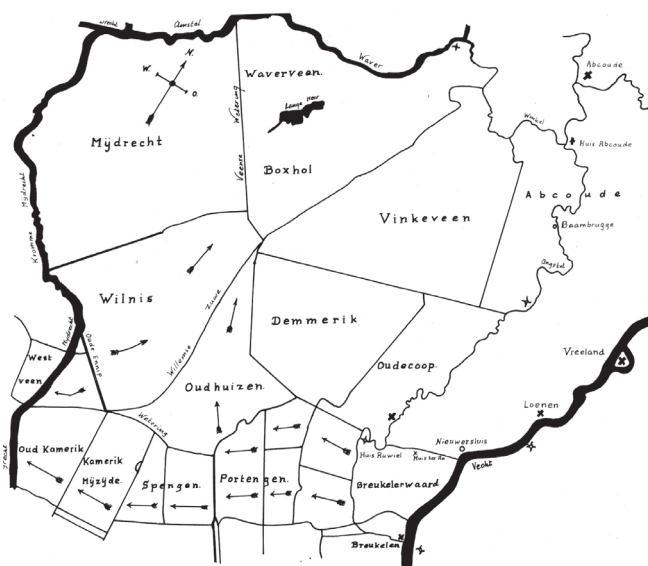
Het doet ons bijzonder veel deugd u te kunnen melden dat Marie-José van Eijk te kennen heeft gegeven mee te willen draaien in ons verenigingsbestuur. Marie-José zal het secretariaat van de vereniging overnemen van

Peter van Golen. Peter is bijzonder druk met een groot aantal deelgebieden binnen onze vereniging, waarvan archeologie, genealogie en monumenten slechts een paar voorbeelden zijn. Peter blijft overigens zeer tot ons genoegzaam gewoon deel uitmaken van het bestuur. Het secretariaat komt dus in handen van Marie-José. We waarderen het zeer dat juist zij een plekje binnen ons bestuur wil innemen. Haar in dit voorjaar overleden echtgenoot Nico zijn we al bijzonder veel dank verschuldigd voor alles wat hij voor de regionale geschiedenis betekend heeft. Het is des te dapperder dat Marie-José dit werk op haar eigen wijze zal voortzetten. We wensen haar hier natuurlijk heel veel succes bij.

Wat betreft onze huisvesting kunnen we melden dat we in afwachting van de realisatie van het Paviljoen in Marickenland een tussentijdse oplossing onderzoeken in het Dorpshuis van Vinkeveen. Aldaar is mogelijk een zaaltje, de voormalige peuterspeelzaal, beschikbaar voor opslag-, werk- en vergaderruimte. In het vooruitzicht dat we later in het nog te realiseren paviljoen een eigen oudheidskamer kunnen inrichten en gebruiken is een heroverweging aangaande onze beschikbare reserves noodzakelijk gebleken, waarover we u op onze laatste ledenvergadering e.e.a. verteld hebben.

En verder nog...

Als opdrachtgever is onze vereniging dit najaar weer betrokken geweest bij het VLC-design. Een creatieve en eigentijdse invulling van het onderwijs zoals de vmbo-leerlingen van het Veenlandencollege aangeboden krijgen. De resultaten hiervan waren op het moment van schrijven nog niet bekend; we komen hier later ongetwijfeld nog op terug.

Ook hebben we een interbestuurlijk overleg gehad met bestuursleden van aangrenzende historische kringen.

Kijk ook eens op:
www.proosdijlanden.nl

Op initiatief van Abcoude kwamen Ouderkerk, De Ronde Venen en het deze keer nog afwezige Loenen bij elkaar om de gemeenschappelijke aanpak van kenmerkende problemen te bespreken. Naast de beleving van een historische wandeling door het dorp Abcoude was dit initiatief een prima aanzet tot nadere samenwerking op regionaal historisch gebied. Een vervolg hierop, bij toerbeurt in de andere kernen, zal zeker plaatsvinden.

Op monumentaal vlak zijn we nog altijd druk met het realiseren van de ooit bestaande grenspalen. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken in hoeverre plaatsing van toelichtende bordjes bij diverse monumentale gebouwen in onze gemeente mogelijk is. Gebruik makend van hiervoor beschikbare subsidiegelden willen we beginnen met het toelichten van de gegevens van de plaatselijke kerken. U ziet of leest hier ongetwijfeld nog meer over.

Ook zijn er op diverse plaatsen in het dorp opgravingen geweest bij eerder afgebroken panden. De resultaten hiervan willen we zeker met u communiceren. En zonder volledig te willen zijn is het vermelden van onze betrokkenheid bij lezingen en rondleidingen voor derden zeker op zijn plaats. Diverse leden of bestuursleden onderscheiden zich door voor bedrijven of groepen belangstellenden een lezing over historisch interessante onderwerpen te houden of om een groep mensen door de gemeente te leiden en uitleg te geven over wat er aan bezienswaardigheden te bezichtigen is.

Een schone taak. In het verlengde hiervan is het niet meer dan logisch om ook onze dank uit te spreken aan onze werkgroep 'promotieactiviteiten'. Een flinke groep mensen heeft zich beschikbaar gesteld om de betekenis van de historische vereniging toe te lichten op markten, braderieën of andere festiviteiten. Deelname aan de monumentendag is u in dit verhaal wellicht niet ontgaan. Diverse bekenden hebben de stand bij de Janskerk toch even bezocht.

Proosdijkoerier

De restyling van ons kwartaalblad heeft in het jubileumnummer van september zijn beslag gekregen. Dank aan onze vormgeefster Sandra Loogman, die ook meegewerkt heeft aan onze canon en die vervolgens betrokken is bij het doorvoeren van een eenduidige huisstijl binnen onze diverse verenigingsuitingen. Ook willen we proberen om juist het meest moderne medium, de website, extra toegankelijk te maken voor een grotere groep belangstellenden. Eén van de aanpakpunten voor 2010.

U begrijpt dat deze hele reeks van activiteiten een uitdaging is voor alle betrokkenen en misschien ook

wel voor u. Wilt u een bijdrage leveren, in welke vorm dan ook, aan alles wat meer historische kennis bij onze plaatsgenoten tot gevolg heeft, dan nodigen we u van harte uit contact op te nemen met één van onze bestuursleden

Bezoek RHC

Sinds de verhuizing van onze archieven naar Breukelen is het aantal bezoekers uit De Ronde Venen nog niet bijzonder groot. Een gemiste kans, vinden we. Het archief in Breukelen, het regionaal historisch centrum, is ondermeer de hele dinsdag van 's morgens negen uur tot 's avonds negen uur geopend. Ook de bibliotheek van onze vereniging is toegankelijk en de aanwezigheid van onze voormalige bestuursleden Dinie van Tol en Ton Hagen geeft op zijn minst een gevoel van herkenning en vertrouwdheid. Schroom niet om eens te gaan kijken. Vecht en Venen op de kaart geeft een heel mooi inzicht in oude kaarten van ons gebied. De archiefdepots en de bibliotheek herbergen heel veel interessante stukken en een persoonlijk kijkje of een georganiseerde rondleiding of zelfs een cursusavond omtrent archiefgebruik behoren zeker tot de mogelijkheden.

Geef een abonnement cadeau!

We willen als historische vereniging graag doorgroeien naar meer dan duizend leden. U kunt ook anderen met een cadeauabonnement aanmelden als lid van de Historische Vereniging De Proosdijlanden door:

- te bellen met ons secretariaat, mvr. M.J. van Eijk, telefoon: 0297 - 281835 en dhr. P. van Golen, telefoon: 0297 - 261672
- te bellen met onze ledenadministrateur, dhr. C. Remmelenkamp, telefoon: 0297 - 286170
- een e-mail te sturen aan: info@proosdijlanden.nl
- een brief te schrijven aan:
Postbus 65, 3648 HM te Wilnis

Voor het bescheiden bedrag van slechts €15,- per jaar is men al lid en ontvangt men tevens ons kwartaalblad gratis.

Nieuwjaarsreceptie

woensdag 13 januari 2010

De heer P. Schipper komt een lezing houden over 'Antiek of Kitsch'

Nadat de door u meegebrachte, niet te grote oude voorwerpen uitgesteld zijn, kan de avond beginnen. Met elkaar onderzoeken we aan de hand van fraaie plaatjes de grenzen tussen kunst, antiek en kitsch. Aan de hand van thema's bekijken we de wortels van ons huisraad: van kist tot kast en van stoel tot bank. Ook licht Peter Schipper tipjes van de sluier op: hoe kun je een oud voorwerp dateren met behulp van merken, materiaal, specifieke kennis etc. Hoe kan internet helpen?

Na de pauze begint het spannendste gedeelte van de avond. We gaan kijken naar de dingen, die u hebt meegebracht. Hoe oud zijn deze? Is het antiek of kitsch? De heer Schipper zal het allemaal toelichten.

We kennen museumdirecteur Schipper al van andere zeer interessante lezingen zoals: 'Klokken door de eeuwen heen' en 'Koude winters, warme feesten'.

Het belooft dus weer een boeiende en gezellige avond te worden!

Nostalgie gepaard met gezelligheid

Datum: Woensdag 13 januari 2010

Locatie: De Schakel in Wilnis.

Aanvang: 20.00 uur.

Wiesje Dijkxhoorn

MIJDRECHT - WILNIS

Veranderingen in de 20e eeuw

Het via de plaatselijke boekhandel Mondria uitgegeven boekwerkje van Louise Prins laat een enorme hoeveelheid historische foto's zien. 'Het gezicht van het verleden', zo beschrijft Louise zelf. Geen geschiedenisboek maar een fotoboek, waarin beelden met begeleiden de teksten het verhaal zelf vertellen.

Het al in 2008 met medewerking van ons prominente Amstelhoekse lid Antoon Verhaar uitgekomen boekwerkje laat diverse herkenbare plaatsen in de oude dorpskern zien met de huidige situatie er naast. Soms zelfs een ontwikkeling met foto's uit diverse tijdperiodes. Leuk om door te kijken.

Colofon

'De Proosdijkoerier' is een kwartaal-uitgave van de Historische Vereniging 'De Proosdijlanden' geregistreerd onder ISSN 1388-7165

Redactie

Dhr. John Driedonks (eindredacteur)
Dhr. Piet Grundmann
Dhr. Jan Rouwenhorst
Mw. Marian Sterenborg

Vormgeving

Mw. Sandra Loogman
E-mail: sandra@graphix-design.nl
Internet: www.graphix-design.nl

Redactieadres

Dhr. John Driedonks
Adres: Dijkgraaf 42, 3648 KC Wilnis
E-mail: john.driedonks@hu.nl

Drukwerk

Drukkerij Avanti Wilnis

Voorzitter

Dhr. J. Meulstee
E-mail: meuls63@planet.nl

Secretaris

Mw. M.J. van Eijk
Adres: Raadhuisplein 22, 3641 EE Mijdrecht
Telefoon: 0297 - 281835

Penningmeester

Dhr. A. Schuil
E-mail: schuil@kpnplanet.nl

Vice voorzitter en PR

Dhr. E. Swaab
Telefoon: 0297 - 287469

Tweede secretaris en genealogie

Dhr. P. van Golen
Telefoon: 0297 - 261672

Monumenten, archeologie, excursies en lezingen

Mw. W. Dijkxhoorn
Telefoon: 0297 - 285373

Ledenadministratie

Dhr. L.M. Rimmelenkamp
Adres: Rozenobel 27, 3641 NJ Mijdrecht
Telefoon: 0297 - 286170
E-mail: administratie@proosdijlanden.nl

Aanmelding voor het lidmaatschap kan bij de ledenadministratie op bovenstaand adres.

Postadres vereniging

Postbus 65, 3648 ZH Wilnis
Bankrekeningnummer: 36.96.18.505

Website: www.proosdijlanden.nl
E-mail: info@proosdijlanden.nl

Contributie: €15,00 per jaar
Losse nummers € 4,50 per stuk

Oplage

Circa 1.100

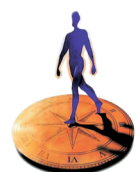
Het is tijd voor maatschappelijke betrokkenheid. Het is tijd voor Rabobank Veenstroom.

Kunst, cultuur, sport en evenementen. Uw Rabobank is er altijd bij. Meedenkend en betrokken. Want als coöperatieve vereniging weten wij wat samenwerken betekent. Samen werken aan gemeenschappelijke doelen.

Kortom: Rabobank Veenstroom is er ook voor u. Behalve financiële steun, stellen wij ook andere middelen beschikbaar. Het gaat bij ons niet alleen om bankieren. Daar waar nodig dragen wij ons steentje bij aan de leefbaarheid en duurzaamheid van de lokale gemeenschap. Betrokkenheid tonen dus! Dat is het karakter van uw Rabobank.

Rabobank Veenstroom, Postbus 23, 3640 AA Mijdrecht. T (0297) 29 26 00.

Rabobank